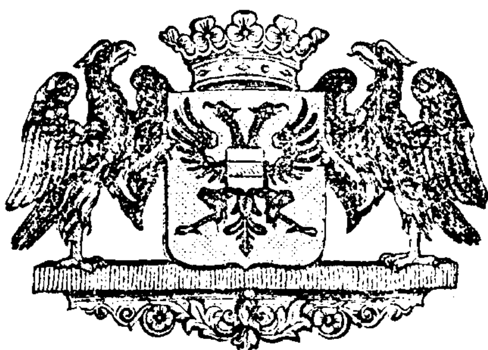
Jaargang 107. Dingsdag, 20 Junij 1848. No. 49.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de PASSAGIE over de *BRILTIL* voor RIJTUIGEN en VEE en door het *BRILDIEP* voor SCHEPEN, van ZATURDAG, den 16den DEZER, tot nadere bekendmaking zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 14 Junij 1848. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* RENGERS.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de PASSAGIE voor RIJTUIGEN en VEE langs het gedeelte PUINWEG van *DOODSTIL* naar *UITHUIZEN* tot nadere bekendmaking zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 14 Junij 1848. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* RENGERS.

SCHUTTERIJ.
PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), alsmede art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 21sten Maart 1828, houdende reglementaire bepalingen tot invoering dier Wet;

Gezien de missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 14den Junij 1848, no. 3, houdende onder anderen bepaling van de dagen, waarop de Loting ten behoeve der Schutterijen, in onderscheidene gemeenten in deze provincie, zal plaats hebben, —

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat gedachte **LOTING** in deze Gemeente zal plaats hebben in het *Raadhuis* dezer Stad, op WOENSDAG, den 28sten Junij 1848, des voormiddags te negen uren.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd herinneren de belanghebbenden wijders, dat bij het 11de art. der bovengemelde Wet van den 11den April 1827 bepaald is, dat zij, die verhinderd mogten worden in persoon bij de Loting te zijn, zich aldaar door een' Gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschijnende, de Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie van het Plaatselijk Bestuur, onder wier opzigt de Loting plaats zal hebben, en dat bij gedachte Loting aanteekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen zullen vermeenen, krachtens art. 3 en 86 der Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te kunnen opgeven, van belang is, in eigen persoon of door het zenden van een' met hunne omstandigheden wel bekenden Gemagtigde, bij de Loting tegenwoordig te zijn.

Eindelijk worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de Alphabetische Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn gebragt, voor de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Stads Secretarij, op Dingsdag aanstaande, den 27sten Junij, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 4 tot 6 uren.

En opdat deze kome ter kennis van een' iegelijk, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de *Groninger Courant*, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19den Junij 1848.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op VRIJDAG, den 30sten Junij 1848, des middags te 12 uren, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer Stad, bij Inschrijving en Opbod aan te besteden:

Het **LEGGEN** van een' **KUNSTWEG** van **VERBRIJZELDE KEIJEN**, in den WEG of AARDELAAN over de PLAATS *BAREVELD*, van de grensscheiding tusschen de Provincie *Groningen* en *Drenthe* voor het huis *Bareveld* tot den Nieuwen Provincialen Weg in het gehucht *Hilte*, ongeveer lang 1794 ellen.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding zullen van heden ter lezing liggen bij den CONCIERGE van het RAADHUIS, en ten Huize van H. R. NIEBOER, Kastelein te *Bareveld*; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester.

GRONINGEN, 18 Junij 1848.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

ADVERTENTIE.

De STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Stad *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat er, overeenkomstig het 11de artikel van het REGLEMENT op het SCHOOLWEZEN in deze Stad, vastgesteld den 29sten September 1817, eerstdaags eene **OPSCHRIJVING** bij de **HUIZEN** van de namen der SCHOOLPLIGTIGE KINDEREN en van de SCHOLEN, welke dezelve bezoeken, zal worden gedaan door de SCHOOLONDERWIJZERS in deze Stad, die zulks wel hebben willen op zich nemen.

En vermits het van belang is, dat die opschrijving met alle naauwkeurigheid worde volbragt, zoo wordt elk en een iegelijk verzocht en tevens aangemaand, om de Personen, daarmede belast vriendelijk te bejegenen en de gevraagde Opgaven met naauwkeurigheid aan hen te doen, terwijl die Ouders of Voogden, welke zich niet te huis bevinden, worden verzocht te zorgen, dat door hunne Huisgenooten of door anderen deze opgaven behoorlijk en schriftelijk geschieden.

Wordende bij deze ten overvloede herinnerd, dat zij, welke bij deze opschrijving Kinderen verzwijgen, ten voordeele der algemeene armen dezer stad, wegens ieder verzwegen Kind, vervallen in eene boete, gelijk staande aan het hoogste Schoolgeld.

GRONINGEN, 8 Junij 1848.

De Stedelijke Schoolcommissie voornoemd,
Namens dezelve:
L. B. LOHMAN,
Secretaris.

ADVERTENTIE.

De **STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** in de Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat de **AANGAVE** der **KINDEREN**, voor welke de TOEGANG tot eene der **STADSSCHOLEN** op den 1sten November aanstaande verlangd wordt, ter STADS SECRETARIJ zal moeten gedaan worden in den loop der maand Julij 1848.

GRONINGEN, 29 Mei 1848.

De Stedelijke Schoolcommissie voornoemd,
Namens dezelve:
L. B. LOHMAN, *Secretaris.*

DUITSCHLAND.

POSEN, 11 Junij.

Gisteren is hier het stellige berigt ontvangen, dat er in het koningrijk Polen, vlak aan onze grenzen, nabij de stad Kalisch, met allen spoed een Russisch kamp voor 100,000 man in gereedheid wordt gebragt. De troepen komen met geforceerde marschen uit Litthauen, Podolie en Volhynie aanrukken. Men zegt, dat de generaal *von Pfuel* nog heden naar Berlijn vertrekt. Men is hier in volle vrees voor eene Russische invasie.

MAINZ, 11 Junij.

Een schoon voorbeeld van moed en zelfopoffering deed zich gisteren, in de nabijheid onzer stad, op den Rijn voor. Toen namelijk de stoomboot van de Main-Dusseldorfer-Maatschappij, *Mathilde*, Weisenau voorbijstoomde, had eene dame het ongeluk over de verschansing in de rivier te vallen. De kapitein, zekere heer *Dienst*, trok onmiddellijk zijn' rok uit en sprong van de rade kast in het water, ten einde de verongelukte te helpen. Daar echter de boot in volle kracht stroomafwaarts voer, moest de kapitein tegen den stroom opzwemmen, ten einde de reeds meer dan half gezonkene te bereiken; dit gelukte hem evenwel, doch met levensgevaar. Door den ijver der matrozen slaagde men evenwel, door middel van de reddings-machine (*Life-Buoy*) en de sloep, de beide personen te redden. De dame, welke in Wurtemberg te huis behoort, verkleedde zich zeer bedaard en gedroeg zich, als ware er niets voorgevallen.

FRANKFORT, 14 Junij.

In de Nationale Vergadering is heden met eene groote meederheid besloten, de Bondsvergadering uit te noodigen, om, tot het maken van eenen aanvang met het stichten van eene Duitsche oorlogsmarine in den constitutionelen vorm, eene som beschikbaar te stellen van zes millioenen daalders, voor het besteden waarvan het daar te stellen provisioneel centraal bestuur verantwoordelijk zal zijn, en wel drie millioenen onmiddellijk en de overige drie millioenen naar gelang die vereischt zullen worden.

BERLIJN, 14 Junij.

Heden hebben hier wederom voorvallen plaats gehad, die een denkbeeld kunnen geven van de opgewondenheid, die nog steeds in de gemoederen heerscht. Des morgens was een wélgekleed persoon bezig aan de hoeken der straten een papier aan te plakken, waarop stond: Weg met de Hohenzollern! Leve de Republiek! Deze oproeping vond geen' weerklank en de burgerwacht nam den opruijer gevangen.

Volgens bevelen, zou de burgerwacht het locaal der zittingen van de Nationale Vergadering sterk bezetten, om de afgevaardigden voor beleedigingen te beveiligen. Een troep menschen had zich reeds dáár vereenigd, zij ontving echter de aanrukkende troepen zoo vredelievend, dat deze op de verzekering, dat men geene gewelddadigheden beoogde, zich weder verwijderden. Later echter werd het plein voor het locaal bezet, en daar eenigen zich verzetteden, zou het ligtelijk tot botsingen zijn gekomen, indien de aandacht niet door eene andere gebeurtenis ware afgeleid. Bij het paleis was men namelijk bezig de ijzeren hekken, die het kleine slotplein moeten sluiten, in te hangen. Eene aanzienlijke volksmenigte verzette er zich tegen, nam de hekken weg, wierp een in de Spree en gaf het andere aan de studenten ter bewaring. Een groot aantal keerde naar het paleis terug, om te zien, of alle hekken waren weggebragt. De burgerwacht liet slechts eene deputatie door, die met een gewenscht berigt terug kwam. De menigte begaf zich naar het tuighuis en eischte de wapenen, die dáár geborgen waren, zij liet noch soldaten noch officieren door. De burgerwacht bezette de straten, die naar het tuighuis voeren, de bevelhebber liet eene soort van oproer-acte voorlezen, naar luid waarvan hij bevel had op de menigte te vuren, zoo zij na twee sommatiën niet uiteenging. Dit bevel verhoogde de verbittering en het scheen, toen na twee herhaalde opeischingen het volk niet uiteenging, dat er toebereidselen gemaakt werden, om met geweld te handelen en men dus weder bedroevende gebeurtenissen zou hebben te betreuren. Een troep arbeiders met eene roode vaan wilde de Brandenburgerpoort doortrekken, dit werd door de burgerwacht verhinderd. Te half zes kwam bij het tuighuis het berigt aan, dat eene deputatie, die bij den minister van oorlog de verwijdering der soldaten uit het tuighuis had verzocht, gearresteerd was. Onmiddellijk begaf zich eene tallooze menigte naar het ministerie van oorlog, doch werd dáár door de burgerwacht met geveld geweer ontvangen. Een kommandant der burgerwacht liet er scherp op inhouwen, zoodat onderscheidene personen gewond werden. Reeds begon men barricades op te werpen en alleen aan eenige geachte personen gelukte het, om de menigte te bewegen, zich te verwijderen. De gisting blijft zeer groot en het volk is overal verbitterd tegen den bevelhebber der burgerwacht, die bevel heeft gegeven, om het volk aan te tasten.

Van den 15den. De afgeloopen nacht is rustiger geweest, dan de voorvallen van gisteren deden verwachten. Het volk verlangde dringend wapenen uit het tuighuis; de burgerwacht gaf aan deze begeerte niet toe, hetwelk betreurenswaardige botsingen ten gevolge had. De burgerwacht moest van hare vuurwapenen gebruik maken, waardoor de verbittering des volks nog werd vermeerderd. Eenigen uit het volk zijn gedood en aan beide zijden zijn verscheidenen gewond. Omstreeks 10 uren des avonds losten het gewapende handwerkersverein en het gewapende corps studenten de burgerwacht bij het tuighuis af; zij konden echter aan het volk geen' genoegzamen weêrstand bieden, zoodat het er in slaagde, om zich van nagenoeg 2000 stuks wapenen van verschillende soort meester te maken. De burgerwacht heeft hen kort daarop wederom 300 stuks afgenomen. Eene poging, om wapens uit de bewaarkamer van den schouwburg te halen, werd driemalen door de burgerwacht moedig afgewezen. Verscheidene wapenwinkels zijn geplunderd. Van verdere buitensporigheden heeft men niets vernomen. Gedurende den nacht zijn door de burgerwacht vele arrestatiën bewerkstelligd. Bij het begin van den oploop trokken de militairen uit de stad, en keerden eerst des morgens te 3 uren terug, toen alles rustig was. Heden heerscht hier nog veel beweging. Of het heden avond, of in den nacht weder tot ongeregeldheden zal komen, kon niet worden voorzien. Zonder militaire hulp zal het niet zoo spoedig tot rust komen. Vele familiën hebben, ten gevolge der voorvallen van gisteren, heden morgen in allerijl Berlijn verlaten. Het grootste gedeelte der garde-du corps heeft verklaard onder geenerlei omstandigheden naar Berlijn in garnizoen terug te willen keeren. De tijdelijke bevelhebber der burgerwacht zou, naar men wil, heden nacht reeds zijn kommando hebben neêrgelegd.

Men zegt, dat ook te Potsdam en Charlottenburg het volk zich gisteren avond onrustig heeft gedragen.

Van den 16den. Blijkens bekendmaking van het staatsministerie, is het bedrag der wachtgelden voor ambtenaren bijna met de helft verminderd.

OSNABRUCK, 13 Junij.

Terwijl de Europesche beroeringen in ons vaderland en in deze stad zulk eenen diepen indruk hebben gemaakt, dat alle bedrijven daardoor tot stilstand zijn gebragt, gaat in de natuur alles rustig voort, getuigen onze bouwvelden, die een gezigt opleveren zoo verrukkend en zoo veel belovend, als men zich ter naauwernood herinneren kan; alles is voorbereid tot eenen rijken oogst, en wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat de voorraad van gedorscht en ongedorscht graan nog zoo aanzienlijk is, dan bestaat er geene de minste bezorgdheid voor de levensmiddelen, en is het evenwigt, dat door het misgewas van 1845 en 1846 verloren was, geheel hersteld, zoo al niet overtroffen.

Het kool- en knolzaad wordt reeds gemaaid, de peul is goed geladen en bevat zware korrels, het gewin daarvan zal ruimer zijn, dan men verwacht had.

In alle oorden van Hannover, Oost-Vriesland en Oldenburg is alles even gunstig.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 15 Junij.

De *Times* zegt, dat het geene bevreemding kan wekken, dat de Denen, door Zweden en ook blijkbaar door Rusland gesteund, de bemiddeling van lord *Palmerston* niet hebben aangenomen, en dat de Denen niet gezind zijn, om aan zoo onregtvaardige eischen, als hen door Duitschland gedaan worden, te voldoen; dat, alles wel nagaande, de Duitschers nog wel zoo veel als de Denen den vrede noodig hebben; dat, ingeval de Duitschers volhouden, de geheele Noordsche magt op hen zal nederstorten; dat intusschen Rusland nog steeds alle gematigdheid en zucht tot verzoening aan den dag legt; dat de geest der Regering en het volk van Berlijn echter òf bepaald ten goede òf ten kwade moet veranderen, wil Pruissen uit de moeijelijkheden geraken, waarin het zich onvoorzigtig gewikkeld heeft.

— Er komen weder sterke bezendingen vee met de stoombooten uit Nederland aan; zoo bragt gisteren *de Ocean* uit Rotterdam 200 uitmuntende kalveren aan, zijnde eene grootere bezending, dan tot dusver op den Teems is aangekomen. Ook worden zeer vele kersen uit Nederland herwaarts overgebragt, onder anderen door de *Batavier* en de *Ocean*, beiden van Rotterdam, 630 en 740 manden.

Van den 16den. In de gisteren gehouden zitting van het Huis der Gemeenten heeft de heer *G. Bankes* van het hoofd des Gouvernements inlichting gevraagd nopens de al of niet gegrondheid van het gerucht, dat de Spaansche gezant hier te lande, van wege Harer Majesteits Bewind de aanzegging was beteekend, om Londen te verlaten, of dat hij door zijne eigene Regering was terug ontboden. Lord *John Russell* antwoordde hierop, dat het vertrek van den Spaanschen ambassadeur van hier niet het gevolg was van instructiën, welke die gezant van zijn eigen hof had ontvangen, maar het gevolg van mededeelingen, die plaats gevonden hadden tusschen den minister voor de buitenl. zaken en den Spaanschen gezant. De minister zoude op last van H. M. de verdere briefwisseling over deze zaak ter tafel van het Huis nederleggen.

Deze verklaring heeft in de City veel genoegen gegeven; want het blijkt daaruit, dat Engeland zich niet ongewroken laat beleedigen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Junij.

Rondom het gebouw der Nationale Vergadering was heden eene aanzienlijke krijgsmagt ontwikkeld, en bij tusschenpoozen moest de kavallerie charges maken, ten einde de opeengepakte menigte uiteen te drijven. Ook waren aan de nationale garde scherpe patronen rondgedeeld. In de zitting zelve begon de heer *Jules Favre* (nadat eenige andere kleinere werkzaamheden afgeloopen waren, waaronder de aanbieding van een wets-ontwerp door den minister van financiën, strekkende, om de brandassurantiën tot staats-monopolie te verklaren), als rapporteur van het 7de bureau, belast met het onderzoek over de geldigheid der verkiezing van den burger *Lodewijk Bonaparte*, zijn verslag ten deze uit te brengen. Volgens de conclusiën van dat rapport werd de toelating van *Lodewijk Bonaparte* voorgesteld, en bleek het, dat alleen de kwestie van den ouderdom en die der staatkunde in overweging genomen waren, maar dat ook deze overwegingen het besluit tot toelating ten gevolge gehad hadden.

De heer *Buchez* verklaart, als rapporteur van het 10de bureau, dat hij juist de tegenovergestelde conclusiën heeft aan te bieden. Dat bureau beschouwde *Lodewijk Napoleon* niet als een burger, maar als een prins, als een pretendent; het staaft dit, door plaats hebbende gebeurtenissen, en daarom stelt het voor, de verkiezing voor nietig te verklaren.

De heeren *Marschal* en *Ledru-Rollin* spreken in denzelfden geest, terwijl de heeren *Vieillard*, *Fresneau*, *Louis Blanc* en *Bonjean* zich voor de toelating verklaren. De eerste en laatste deelen brieven mede van den ex-pretendent, uit welke blijkt, dat hij zich vrijwillig verwijderd heeft, omdat hij meende, dat zijne tegenwoordigheid voor het oogenblik gevaarlijk kon zijn voor de vestiging der republiek. *Ledru-Rollin* grondde zijne meening daarop, dat *Louis Napoleon* zijne adhaesie voor de republiek nog niet had gegeven. — Met eene groote meerderheid van stemmen wordt evenwel besloten tot de toelating van *Louis Napoleon.*

Dit besluit der Vergadering werd buiten de zaal met eene onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen. Al de groepen op het plein hieven de kreten aan van: Leve de Nationale Vergadering! Leve de Republiek! en begonnen de nationale liederen te zingen. Intusschen is de houding, welke de Vergadering thans, na haar besluit van gisteren, aangenomen heeft, raadselachtiger dan ooit. Gisteren schonk zij der Uitvoerende Commissie een votum van vertrouwen, en heden brengt zij deze een' veel gevoeliger slag toe. Men beschouwt dan ook algemeen de Uitvoerende Commissie als .... dood. Te miskennen is het echter niet, dat het heden genomen besluit der Vergadering regtvaardig is; of het verstandig is, dit zal de tijd moeten leeren. Men hoopt nogtans, dat *Lodewijk Napoleon* thans zijn' burgerpligt, en ook niets meer, vervullen zal.

— Onder de gisteren gearresteerde oproerstokers heeft men er velen gevonden, die goud bij zich hadden, dat hun waarschijnlijk gegeven was, om de oproermakers te betalen. Men tracht de bron te ontdekken van deze kuiperijen.

— Men verneemt, dat de commissie der afgevaardigden voor de constitutie heeft besloten, dat het beginsel van het bezoldigen der geestelijken van staatswege zal gehandhaafd worden. De dagbladen der clericale partij zijn daarmede

zeer tevreden en vermanen de commissie, om standvastig aan dit beginsel te blijven vasthouden.

Van den 14den. In de zitting van de Nationale Vergadering van heden werd geruimen tijd beraadslaagd over een voorstel omtrent het onvereenigbare der betrekkingen van volksvertegenwoordiger en openbaar beambte, echter behoudens eenige uitzonderingen. Een wets-ontwerp dienaangaande werd overwogen en ten slotte goedgekeurd.

Door den minister van openbare werken werd een wets-ontwerp aangeboden, strekkende tot opening van een crediet van drie millioenen, ten behoeve der nationale werkplaatsen, betwelk naar de bureaux is verzonden.

— Reeds had de minister van justitie bevel afgezonden tot het in hechtenis nemen van *Louis Bonaparte:* na de zitting van gisteren heeft hij nu een tegenbevel uitgevaardigd.

— Drie dagbladen hebben zich in de laatste dagen gevestigd, om de verkiezing van *Louis Bonaparte* tot president der republiek te ondersteunen.

— Met ijver wordt het geregtelijk onderzoek voortgezet omtrent de 957 personen, die bij de laatste zamenscholingen in hechtenis zijn genomen.

Verscheidene personen, die gisteren bij de talrijke zamenscholingen in hechtenis waren genomen, werden door het volk met geweld weder op vrije voeten gesteld. Alleen gisteren heeft men meer dan 500 personen in verzekerde bewaring genomen, van welke de meesten van dolken en pistolen voorzien waren.

Van dag tot dag komen meerdere troepen in deze hoofdstad aan.

— De ministers van binnenlandsche zaken en van eeredienst, geraadpleegd zijnde, of de godsdienstige processiën konden toegelaten worden, hebben geantwoord, dat deze even als onder het koningschap moeten geoorloofd worden, mits zij geene aanleiding geven tot verstoring der orde.

— Dat de geldmiddelen van den Staat, sedert de vestiging van de republiek, bedenkelijk zijn verachterd, is bekend. Tot nu toe heeft men geene middelen te werk gesteld, om dien toestand te verbeteren, dan belastingen, ten bedrage van 250 à 300 millioenen, welke het volk buitengewoon zijn opgelegd. Aan ontwerpen echter ontbreekt het niet, en alzoo heeft de minister van financiën heden weder voorgesteld, om al de winsten, welke de verzekering voor brandschade oplevert, en die tot dusver door bijzondere vereenigingen werden genoten, voor den Staat in beslag te nemen.

— Te Milaan is den 8sten dezer de uitslag bekend gemaakt van de stemming omtrent het vereenigen van Lombardyë met Sardinië; 561,002 stemmen hebben zich voor de onmiddellijke vereeniging verklaard en slechts 681 hebben in een' anderen geest gestemd.

Van den 15den. In de zitting der Nationale Vergadering van heden was aan de orde van den dag het voorstel van den heer *Astoin*, strekkende, om Algerië met Frankrijk te vereenigen. Na onderscheidene voorslagen en advijzen deswege gehoord te hebben, beslist de Vergadering, dat de beraadslaging over dat onderwerp, dat tot zoo vele afwijkingen aanleiding geeft, in de volgende zitting zal voortgezet worden.

Alsnu zegt de president, dat hij uit Londen een' brief heeft ontvangen van den burger *Lodewijk Bonaparte*, en dat dit een zeer belangrijk document is. Onder de meest gespannen aandacht der vergadering, leest de voorzitter dien brief voor, welke van den volgenden inhoud is:

LONDEN, 14 Junij 1848.

„MIJNHEER DE VOORZITTER!

„Ik vertrok juist, om mij naar mijnen post te begeven, toen ik vernam, dat mijne verkiezing als voorwendsel strekt tot onlusten en noodlottige dwalingen. Ik werp alle vermoedens van mij af, waarvan ik het voorwerp ben; want ik zoek niet naar de magt. *Wanneer het volk mij pligten oplegt, zal ik die weten te vervullen.* [Levendige opschudding.] Maar ik verloochen allen, die zich van mijnen naam bediend hebben, om de onlusten te voeden. Mijn naam is, boven alles, een symbool van orde, nationaliteit en roem, en ik zou liever in verbanning willen blijven leven, dan het voorwerp van onlusten en verdeeldheid te worden. Ik zend U hiernevens afschrift van den brief van dankbetuiging, welke ik tot al de kiezers, die mij wel hebben gelieven te kiezen, gerigt heb. Heb de goedheid, mijnheer de voorzitter! om dezen brief aan mijne ambtgenooten te willen mededeelen, en ontvang, enz., enz" [*levendige ontroering*; de geheele vergadering staat op; de generaal *Cavaignac* beklimt echter de tribune, en het gelukt den president slechts met veel moeite, weder eenige orde in de vergadering te brengen.] De generaal *Cavaignac* zegt onder anderen: „Ik heb niet noodig mijne geheele gedachten uit te drukken; maar ik zal doen opmerken, dat in dit stuk, dat historisch wordt, het woord *Republiek* zelfs niet uitgesproken is. Ik beveel deze weglating in de aandacht en de waardering van de Vergadering en de geheele natie." [Van alle kanten roept men: *Leve de Republiek!*] De heer *Baune* zegt nu, in naam van allen, te protesteren tegen de oorlogsverklaring van den pretendent. Hij zegt: „Wij willen geen' pretendent, maar Frankrijk moet weten, hoe die onvoorzigtige uwe edelmoedigheid heeft beantwoord. Overigens geef ik den brief aan al de verachting over, welke hij verdient." De heer *Antony Thouret* zegt, „dat de zinsnede: *Wanneer het volk mij pligten oplegt, zal ik die weten te vervullen*, eene oproeping tot opstand is. Hij eischt, dat de Vergadering dadelijk verklare, dat *Lodewijk Bonaparte* opgehouden heeft vertegenwoordiger des volks te zijn. [*Eene uitbarsting van opgewondenheid.*] De heer *Marat* tracht die zinsnede van den brief ten gunste van *Lodewijk Napoleon* uit te leggen; maar de vergadering laat hem niet uitspreken, en de heeren *Flocon*, *Cavaignac* en *Duclerc* zijn te gelijk op de tribune en spreken met elkander. In deze verwarring zegt de president, dat hij op het oogenblik, dat hij met zijn bureau beraadslaagde, of hij den brief van *Lodewijk Napoleon* aan zijne kiezers voorlezen zou, eene *bedreiging* ontvangt. [Sensatie en een algemeen geroep van: *sluit de deuren, dat niemand binnen trede!* De heer *Clement Thomas* geeft daartoe de noodige bevelen.] De president gaat voort en zegt: „Ik heb den volgenden brief ontvangen: „Wanneer gij den dankbetuigingsbrief aan de kiezers niet voorleest, wordt gij verklaard verrader des vaderlans te zijn. BLOUND, *oud-kweekeling der polytechnische school.*" De heer *Jules Favre* stelt nu voor, den brief van *Lodewijk Napoleon* te stellen in handen van den minister van justitie; de heer *Duclerc*, minister van financiën, bidt echter de Vergadering, niet te beraadslagen over zulk een aangelegen punt, onder den indruk van den toorn. *Pascal Duprat* stelt voor, den dankbetuigingsbrief weg te laten, en morgen verder daarover te beraadslagen. Eene nieuwe ontsteltenis wordt op die woorden in de vergadering te weeg gebragt door den heer *Clement Thomas*, die, in geestdrift de tribune beklimmende, zegt: „Gij wilt morgen beraadslagen, en wanneer de bij mij ontvangene berigten juist zijn, zullen wij alsdan misschien een' slag te leveren hebben. Ik stel voor, tot verrader des vaderlands te verklaren al wie de wapenen opvatten zoude, om de zaak eens dwingelands te ondersteunen." [Dit voorstel wordt ondersteund. De geheele vergadering staat in groepen aan den voet der tribune geschaard, ten prooi eener heftige ontsteltenis.] De president zegt, dat men vertrouwen moest op de Uitvoerende Commissie [overal de kreten: *Ja! Ja!*], en de heer *Duclerc* verzekert de burgers, dat de slag, zoo even door den heer *Clement Thomas* aangekondigd, niet geleverd zal worden. [De kreten van neen! neen! weergalmen in de zaal. De vergadering zwaait met de hoeden en roept: *Leve de Republiek.*] De zitting wordt daarop tot den volgenden dag verdaagd.

— Wij laten hier de proclamatie volgen, welke gevoegd was bij den brief, aan den president van de Nationale Vergadering gezonden, met verzoek, om beide in de vergadering voor te lezen. De proclamatie is gerigt aan de kiezers der vier departementen, Seine, Yonne, Sarthe en Beneden-Charente, die den prins tot lid der Nationale Vergadering hebben gekozen. Het stuk was gisteren overal op de muren der hoofdstad aangeplakt en in grooten getale verspreid. Het is gedagteekend: Londen, den 11den Junij, en luidt als volgt:

Burgers! Uwe op mij gevallene keuze vervult mij met dankbaarheid. Dit bewijs van uwe sympathie, te vleijender, daar ik er niet om gevraagd heb, valt mij te beurt op een oogenblik, waarin ik betreurde verpligt te zijn werkeloos te moeten blijven, nu het vaderland de hulp van al zijne kinderen behoeft, om uit de moeijelijke omstandigheden te geraken, in welke het zich bevindt.

Uw vertrouwen legt mij pligten op, die ik zal weten te vervullen; onze belangen, onze gevoelens, onze wenschen zijn dezelfde. Als zoon van Parijs, thans vertegenwoordiger des volks, zal ik mijne pogingen vereenigen met die mijner ambtgenooten, om de orde en het krediet te herstellen, den arbeid te doen herleven, den inwendigen vrede te verzekeren, de democratische instellingen te bevestigen en die belangen onderling te vereenigen, welke elkander thans vijandig schijnen, omdat zij zich wantrouwen en tegenover elkander staan, in plaats van gemeenschappelijk naar één doel te streven, den voorspoed en den roem des lands.

Sedert den 24sten Febr. is het volk vrij; het kan alles verkrijgen zonder woeste magt te bezigen. Vereenigen wij ons rondom het altaar des vaderlands, onder de vaan der republiek, en vertoonen wij aan de wereld het grootsche schouwspel van een volk, dat zonder geweld, zonder burgeroorlog, zonder regeringloosheid herboren wordt.

Ontvangt, mijne waarde medeburgers, de verzekering van mijne verknochtheid en toegenegenheid.

LODEWIJK NAPOLEON BONAPARTE.

— Heden is overal aangeplakt eene proclamatie, geteekend *Alfred Boullenot*, waarbij de heer *Marc Caussidière* als president der republiek wordt aanbevolen.

— Ofschoon de Uitvoerende Commissie heeft afgezien van haar voornemen, om af te treden, schijnt de heer *Lamartine* nogtans eerstdaags buiten het Bewind te zullen treden. Het dagblad *le Bien Public*, dat algemeen bekend staat als het orgaan van den heer *Lamartine* te zijn, deelt, op eene bijna officiele wijze, de ophanden zijnde aftreding van den doorluchtigen dichter mede.

— De commissie voor het openbaar onderwijs, die aan het ministerie zijne zittingen houdt, heeft de grondslagen vastgesteld van een wets-ontwerp, bepalende, dat het lager onderwijs gratis zal zijn en alle kinderen in de republiek verpligt zullen zijn het bij te wonen; hierop zullen straffen worden gesteld.

Van den 16den. Meer dan gewoonlijk waren heden zeer talrijke troepen rondom het gebouw der Nationale Vergadering geschaard. Alle verkeerden in eene groote gisting. Te midden van eenen grooten en overal kenbaren angst werd de zitting geopend. Maar het belangwekkende tooneel, dat men daar te gemoet zag, maakte voor eene teleurstelling plaats, welke men echter heugelijk noemen mag. De president las namelijk een' tweeden brief voor van prins *Lodewijk Bonaparte*, gedagteekend: Londen, 15 Junij. Daarin bedigt de prins, dat, *zich onwillekeurig eene oorzaak ziende tot onlusten en tweedragt, hij zijn ontslag als vertegenwoordiger zendt*, en de kiezers voor de op hem uitgebragte keuze bedankt. Hij uit voorts vurige wenschen voor den voorspoed eener groote, verstandige, sterke en gematigde republiek. Wanneer deze op eene hechte wijze bevestigd zal zijn, zal hij terug komen, om, als eenvoudig burger, onderworpen aan de wetten zijns lands, in Frankrijk te leven. Na de lezing van dezen brief heeft het verdere der zitting geene meldenswaardige belangrijkheid opgeleverd.

— Men zegt, bij onderscheidene personen, in den vroegen morgen van heden in hechtenis genomen, belangrijke stukken ontdekt te hebben, betrekkelijk het jongste komplot. Men meent daaruit de zekerheid te hebben erlangd, dat er door al de agenten geld was uitgedeeld, om al die onrust verwekkende kleine oproeren te organiseren.

— Men zal zich herinneren, dat de Keizer van Rusland 50 millioenen aan Frankrijk geleend heeft. Een agent van het Russische gouvernement is, met bijzondere volmagt bekleed, hier aangekomen, om deze zaak te likwideren.

— De prijs van het brood te Parijs is op nieuw verminderd.

Van den 17den. Onze fondsen zijn lusteloos, doch, eve als gedurende de laatste dagen zonder affaire. Men heeft het gerucht verspreid, dat de Keizer van Rusland order gegeven heeft om zijne 5 pCts. inschrijvingen te verkoopen Indien deze daadzaak waar is, dan moeten er 2 millioenen rente aan de markt komen, hetwelk onvermijdelijk eene enorme daling moet ten gevolge hebben. Daar echter de Fransche fondsen slechts 25 cs. terug gegaan zijn, geven wij het eenvoudig op als een beurs-gerucht, hetwelk misschien zijne aanleiding gevonden heeft in de komst van een Russischen agent.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Junij.

De verkiezingen zijn overal met groote kalmte afgeloopen. In geene enkele plaats heeft men eenig kenteeken van onrust bemerkt. De gewigtigste uitkomst in deze is, dat het monarchaal constitutioneel stelsel in het gansche land heeft gezegevierd; de kiezers hebben zich allen krachtig verklaard tegen elke wijziging in de constitutie van 1830. De minderheid, welke de voorstanders der republiek hebben ondervonden, bewijst, dat er in België voor dien regeringsvorm geene symphathie bestaat.

— Alle Belgische bladen doen thans reeds hunne abonnenten de vruchten genieten van de afschaffing van het zegel op de dagbladen en door vermindering van prijs en door vergrooting van formaat, zoodat de periodieke drukpers weldra op den voet zal worden gebragt van die in Frankrijk en Engeland.

— Iedereen kent den oorsprong van mlle *Rachel:* de talentvolle treurspelspeelster begon als eene arme straatzangeres. Aan het medelijden en de openbare liefdadigheid is zij het hooge standpunt verschuldigd, waarop zij tegenwoordig staat. Meer dan iemand dus behoorden zij en de haren deel te nemen in het ongeluk; vooral bij menschen van talent merkt men zoo gaarne een edel hart op. Op den dag der laatste voorstelling van mlle *Rachel* in den schouwburg van den circus nam deszelfs directeur, de heer *Daudé*, de vlugt, zonder één centime uitbetaald te hebben aan de leden van zijn tooneelgezelschap, waaronder zich verscheidene huisvaders bevonden. Mlle *Rachel* (die, — het zij in het voorbijgaan gezegd — te Rotterdam en te Amsterdam eene volkomene nederlaag heeft geleden, en daarover zoo verstoord was, dat zij in laatstgenoemde stad niet meer voor de tweede maal wilde spelen, maar zich haastte naar België terug te keeren), mlle *Rachel*, herhalen wij, ontving bij hare terugkomst eene deputatie van hare ongelukkige collega's van den schouwburg van den circus, die haar kwamen verzoeken, *zich te verwaardigen, om op jl. Zondag ten hunnen voordeele te willen spelen, al ware het ook slechts een enkel tooneel.* De hardvochtigste weigering was het eenige antwoord van den heer *Felix* en diens dochter. Geene verontwaardiging over zulk een gedrag kan sterk genoeg zijn; en het Brusselsch publiek schijnt dan ook kort en goed regt te hebben willen doen aan dit ergerlijke egoïsmus; want hare eerstvolgende voorstelling was zeer luttel bezocht en evenwel gaf men *Britannicus*, *Athalie* en *le Vieux Garçon*, gespeeld door de geheele dynastie *Felix*. De ongelukkige acteurs van den schouwburg van den circus begaven zich naar de gezusters *Milanollo*, die zoowel door edele hoedanigheden als door een groot talent uitmunten; edelmoediglijk zeiden zij terstond hare medewerking toe en gaven jl. Zondag in den circus een heerlijk concert. Ook de heer *Desiré*, een artiste van het *Théatre des Galeries*, had zijnen bijstand aangeboden. Het publiek heeft den ruimsten lof toegezwaaid aan de gezusters *Milanollo* en den heer *Desiré*; wij zullen niet herhalen, hoe het zich uitgelaten heeft over het gedrag van mlle *Rachel*.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 15 Junij.

Men verneemt, dat het getal verzoekschriften, dat bij de Tweede Kamer der Staten Generaal is ingekomen, zeer aanzienlijk is. Dat getal zou in de twee laatste dagen ruim honderd hebben bedragen. Al deze rekesten zullen in de aanstaande week, bij de hervatting der zittingen, ter tafel worden gebragt. Er wordt een nog grooter getal petitiën te gemoet gezien.

Van den 16den. Heden middag te 12 uren is er in het paleis des Konings, in tegenwoordigheid van Z. M., een kabinets-raad gehouden.

— De *Staats-Courant* van heden behelst een Kon. besluit van den 12den dezer, waarbij alle toekenningen van vrijdom en mitsdien ook die, welke nog waren toegelaten krachtens het Kon. besluit van den 26den Maart 1842, worden ingetrokken.

— De *Nieuwsbode* deelt mede, dat in het ontwerp der gewijzigde Grondwet, dat aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, in hare eerstvolgende zitting, zal worden aangeboden, het door de Staats-Commissie van den 17 Maart jl., bij het 162ste artikel van haar ontwerp voorgedragen beginsel: GEEN PLACET, *onveranderd* is behouden.

— Het dagblad van 's Hertogenbosch waarschuwt de handel, dat er sedert eenige dagen in omloop zijn door compositie afgenomen en ook gesnoeide *tienguldensstukken*, alsmede valsche nieuwe *guldens*, en stukken van 25 *cents*, bestaande uit eene compositie vermengd met tin.

Van den 17den. Z. Exc. de tijdelijke minister voor de zaken der Hervormde eeredienst, de heer *Luzac*, is, naar men zegt, voor den tijd van vier weken, tot herstel zijner gezondheid, uit deze residentie vertrokken. Men zegt dat ook de tijdelijke minister van oorlog voor een' geruimen tijd, tot het doen eener reize, verlof zal erlangen.

AMSTERDAM, 16 Junij.

Gisteren is in de gevangenis alhier overgebragt de zoon van *G. P. Verploegh* (de bekende zoogenoemde postervervalser), ten einde vervolgens naar Hoorn te worden vervoerd om aldaar de hem opgelegde gevangenisstraf van ... te ondergaan.

— Bij een in het laatst der vorige maand door het arrond.-regtbank gewezen vonnis, is de vraag: „Is de schipper, die in den winter alhier te lande door ijs overvallen, en daardoor in het lossen zijner lading verhinderd wordt, het regt heeft, wegens deze vertraging, over-ligdagen te vorderen?" *toestemmend* beantwoord. De regtbank heeft hare beslissing hoofdzakelijk hierop gegrond: dat ijs een periodiek, en in den winter in ons land gewoon verschijnsel is, en derhalve in feitelijken noch juridischen zin als een *onvoorzien toeval* is te beschouwen; hoedanig dat ijs en daaruit voortvloeijende onmogelijkheid, om de verpligting voor te komen, alleen de verpligting tot betaling van over-ligdagen kan doen ophouden.

— In de *Haarlemsche Courant* van gisteren, en de *Amsterdamsche lijke Courant* van heden wordt door eenen ongenoemde de verzekering gegeven, dat het jaartal 1814 in art. 160 van het concept-grondwet bereids is weggenomen, waarom het schelijk geacht wordt, dat ieder, die door dit cijfer in zijn rust of bezwaard is, alvorens zich deswege te adresseren, het gewijzigde ontwerp afwachte, hetwelk binnen weinige dagen aan den Staten Generaal zal worden aangeboden.

Van den 17den. Op den 13den dezer is de gewone jaarlijksche vergadering van den raad der Nederlandsche Handel-maatschappij, hier ter stede, geopend met eene aanspraak van den president dier inrigting, aan welke wij de volgende bijzonderheden ontleent:

Met 180 schepen werden in 1847, onder meerdere, de volgende producten aan de consignatie der maatschappij aangevoerd, als:

911,002 balen koffij, 248,605 kranjangs en kanassers suiker, 12,406 kisten indigo, 20,130 kisten Java-thee, 123,987 ... jes tin; en gedurende de 5 eerste maanden van 1848 ... 93 bodems: 510,236 balen koffij, 160,967 kranjangs en kanassers suiker, 6,413 kisten indigo, 1,922 kisten thee, 59,188 schuitjes tin.

Door de maatschappij werd in 1847 verkocht: voor ƒ 25,500,000 aan koffij, ruim ƒ 15,500,000 suiker, ƒ 4,000,000 aan indigo, ruim ƒ 3,300,000 aan tin.

Het totaal der verkoopen bedroeg ruim ƒ 49,6.. tegen ongeveer ƒ 44,310,000 in 1846.

Met inbegrip der specie en goederen, ten dienste van het Indische bestuur, door de maatschappij aangeschaft, gingen hare uitzendingen in 1847 eene gezamentlijke waarde van ƒ 6,000,000, waaronder voor plus minus ƒ 4,... aan ruwe en gebleekte, in kleuren geweven, gedrukte, blauw geverwde en Adrianopel rood geverwde katoenen, Adrianopel rood geverwde garens, koffij-zakken, pol... en laken.

Eene gezamentlijke ruimte van 73,928 uitleverende ... werd in 1847 bevracht en alzoo 17,926 meer dan in ...

Het totaal der voldane retour-vrachten bedroeg ƒ 9,579,000, en dat der uitvrachten ƒ 153,000; terwijl de assurantie-premiën voor ruim ƒ 747,000 betaald werd.

Gedurende het jaar 1847 werden aan de maatschappij geleverd, ingevolge door haar gedane bestellingen: ... stukken ruwe katoenen, 208 kisten in kleuren geweven, 228 kisten gedrukte, 701 kisten Adrianopel roode, ... kisten blaauw geverwde katoenen, 230 picols Adrianopel roode garens en 328,000 stuks koffijzakken.

Het kon niet anders, of de zoo buitengewone tijdsomstandigheden moesten eenen belemmerenden en ... lenden invloed uitoefenen op den werkkring en de ... genheden der maatschappij. Zij heeft nogtans ten krachtigste steun kunnen blijven verstrekken voor de nationale ... van handel, scheepvaart en nijverheid en gaat voort, hare roeping te beantwoorden.

— De eerste klasse van het Koninklijk-Nederlandsch Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten heeft in hare vergadering van den 10den Junij j.l., haren gouden prijs, ter waarde van vijfhonderd guldens, toegekend aan den heer *F. Brunnow*, doctor in de wijsbegeerte te ..., voor zijne verhandeling, strekkende ter beantwoording de prijsvraag, in het programma van den jare 1845 ... dragen, en ter voldoening aan de voorwaarden, gesteld in het programma van den 6den April 1847.

— Uit Alkmaar schrijft men ons, dat de graanbouw in Noord-Holland allergunstigst staan; alles belooft een' vroegen en rijken oogst; alleen het koolzaad schijnt ... en daar door den worm te lijden.

Van den 18den. Te 's Hertogenbosch is de genie bezig de aardewerken der vesting te doen herstellen, en ook is de artillerie druk werkzaam in het vestinggeschut, waarbij naar gezegd wordt, een gedeelte in batterij zal gebragt worden; ook moet het plan bestaan om het fort Papenbril in ... lijken staat van verdediging te stellen, en onder meer de werken de aldaar bestaande oude militaire gevangenis ... een gedeelte af te breken en dezelve wijders bomvrij te ...

— De Luxemburgsche stenden hebben het zegel op de binnenlandsche dagbladen geheel afgeschaft, en het zegel voor de vreemde dagbladen behouden.

ROTTERDAM, 16 Junij.

Gisteren hield de Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden hare jaarlijksche algemeene vergadering, der voorzitting van den hoogleeraar *N. C. Kist*, ... opende met eene belangrijke aanspraak, waarin hij, ... op de veranderingen, die de Maatschappij ondergingen, dacht vestigde op hetgene voor haar, inzonderheid ... trekking tot het Nederlandsche en Nederduitsche taal buiten ons vaderland nog te doen is, en voorts eene ... hulde toebragt aan de nagedachtenis der in dit jaar ... ven leden der Maatschappij. Hun getal bedraagt 13 ... vendien hebben 3 leden bedankt.

Tot lid werd, onder anderen, benoemd de heer *G. Stratingh*, med. dr. te Groningen.

Op de in 1846 uitgeschrevene prijsvraag, verlangende een historisch overzigt van de kloosters en abdijen in de ... malige graafschappen van Holland en Zeeland," ... antwoord ingekomen, hetwelk, ofschoon niet geheel ... dienstelijk gekeurd, echter niet genoegzaam aan ... voldeed, om bekroond te kunnen worden. De vergadering besloot tot het andermaal uitschrijven van deze prijsvraag.

Als nieuwe prijsvragen werden de twee volgende ...

Uit de vakken van Taal- en Letterkunde: „Eene historisch-kritische beschrijving van den toestand en den geest der Nederlandsche letteren in de 18de eeuw; en uit die van geschied- en oudheidkunde: „Een beredeneerd overzigt der verschillende oude Nederlandsche kronijken, met inachtneming van derzelver onderlinge verwantschap en afstamming.”

Tot bestuurders werden gekozen: ds. *A. Doijer, T.z.*, en prof. *J. H. Scholten*, in de plaats der met October aanstaande aftredende bestuurders prof. *H. W. Tijdeman* en mr. *W. H. D. Suringar*, en tot bibliothecaris jonkh. mr. *W. J. C. Rammelman Elzevier.*

LEIDEN, 17 Junij.

Door den akademischen senaat is, ter zake van het hier voorgevallene op den 3den Junij jl. het volgende stuk aan den stedelijken raad gezonden:

„Rector en Senaat der Hoogeschool te Leiden gevoelen den levendigsten indruk van het hier ter stede gebeurde, in den namiddag van den 3den Junij ll.

„Zij willen aan dien indruk wel den zachtsten naam geven van diep leedwezen over den stap, waartoe H. H. Burgemeester en Wethouders jegens een erkend en achtbaar en hoogstverdienstelijk Collegie gemeend hebben te mogen overgaan; maar zij beschouwen dien stap tevens als eene hoogst betreurenswaardige gestengheid en als eene wijze van handelen, die hun, in eenen tijd zoo als wij thans beleven, op zijn minst bedenkelijk voorkomt.

„Zij wenschen daarom van ganscher harte, dat de ter dezer zake bij de burgerij algemeen opgewekte misnoegdheid tegen de stads-regering op eene wijze mogen worden weggenomen, die met de eer van dat collegie bestaanbaar en in het belang der burgerij zelve is.

„Rector en senaat zijn deze verklaring verschuldigd aan hunne innige belangstelling in de stad, waar de hoogeschool gevestigd is, en aan de opregte achting, die zij steeds aan haren magistraat hebben betoond.”

ST. ANNA PAROCHIE, 15 Junij.

Heden ontvingen wij bij partikulier schrijven de tijding, dat door het genootschap tot verzorging van Nederlandsche landverhuizers, of liever door de directie van het Nederlandsch emigratie-kantoor te New-York, tot gids voor die landverhuizers was aangesteld de in het vorige jaar van hier vertrokken *S. J. Osinga.*

Daar wij genoemden persoon, bij zijne vroegere inwoning in deze gemeente, gedurende geruimen tijd, vermeenen te hebben leeren kennen als van beproefde eerlijkheid, onkreukbare goede trouw en regtschapenheid, zoo verwekte dit berigt bij ons, als deelnemende in het lot van al de zoodanigen, die, hoe braaf dan ook, zich door omstandigheden gedrongen gevoelden, hunnen Vaderlandschen grond te verlaten, eene hartelijke vreugde, — niet alleen om het belang van den persoon, die daardoor verbetering van zijn tijdelijk bestaan erlangde, maar ook in het belang van gedachte vereeniging en ter bevordering van de goede bedoeling, die door deze benoeming van de zijde der Bestuurderen van die inrigting doorstraalt, daar toch het groote nut van die vereeniging, voor de zoodanigen, welke de drang der omstandigheden noodzaakt aldaar een nieuw vaderland op te zoeken, wel niet zal kunnen worden ontkend, immers als dezelve aan hare roeping naar eisch beantwoordt, en hiertoe behoort wel voornamelijk eerlijkheid, trouw en belangstelling der bestuurderen en geëmploijeerden.

Vertrouwende, dat de benoemde deze eigenschappen sedert zijn vertrek niet zal hebben afgelegd, durven wij zijn ed., in de betrekkingen, waarin hij werkzaam is, gerustelijk aan allen aanbevelen, die door hunne lotsbestemming eenmaal naar die plaats mogten worden heengevoerd.

(*Het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Fridericia den 2 Junij, kapit. *Joosten* Goede Verwachting, van Odensee n. Amsterdam. — Te Tonningen den 9 Junij, *de Jonge* Sikkolina Hooites, van Zaandam n. de Oostzee; *Pronk* Hopende Zeeman, van Amsterdam n. Friedrichsand. — Te Rendsburg den 9 Junij, *Konterman* vr. Renske, van Hadersleben n. Amsterdam; *Gnodde* de jonge Jan, van Hadersleben n. Zaandam.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Junij, kapit. *Lohman* Vesta, van Cette; den 16den *Gialts* Helena, van Riga; *Gust* Antonia Francina, *Boswijk* Jantina en *Koning* Gesina, alle drie van Koningsbergen; *Douwes* Johanna en *Kwint* Johanna, beide van Stettin; *Hilbrands* Wendelina, van Straalsund; *Waterborg* Fokkina, van Wismar; den 17den *Postema* Gesina, van Dantzig; *Meijer* Pieter Hendrik, van Stettin; *de Groot* Jantina, van Aalborg. — Te Hollesloot den 14 Junij, *Harding* Alida, van Riga; den 16den *Flik* de jonge Johanna, van Libau. — Te Texel den 15 Junij, *Stuit* Eendragt, van Stettin; den 16den *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Newcastle; *Puister* Rieka, van Koningsbergen; *Beekman* Cornelia, van Stavanger. — Te Helvoet den 14 Junij, *Pronk* Hoop van Alblasserdam, van Banjoewangie; *Bakker* Neptunus, van Charleston; den 15den *Plukker* Hendrika, van Libau; *Vos* Margina Willemina, *Pijbus* Hoop en Verwachting, *Wijkmeijer* Margaretha en *Kamminga* Oldambt, alle vier van Riga; den 16den *Flik* Katharina, van Windau; *Lesstuiver* Aurora, *Klasen* Vriendschap, *Oldenburger* Alida, *Breeland* Ida Reina en *Mulder* Maria Catharina, alle vijf van Riga; *Schenk* Ida en Cornelia en *van der Baan* Johanna, beide van Libau. — Te Brielle den 16 Junij, *Pluktje* Annegina, van Swansea; *Koerts* juffer Garrelts, van Rostock; den 16den *de Jonge* de Weldaad, van Rostock; *Kuiper* Thelina, van Nijekioping. — Te Dordrecht den 12 Junij, *Kuipers* vr. Maria, van Londen. — Te Gibraltar den 3 Junij, *Fekkes* Tjallinga Aurelia, van Amsterdam. — Te Smirna den 23 Mei, *Sanders* Elisa Sanders, van Amsterdam n. Syra. — Te Londen den 12 Junij, *Westerbrink* Alkanna Hendrika, van Rotterdam; *Rasker* Margaretha, van Groningen; den 13den *Hazewinkel* jonge Jantina, van Rotterdam; *Scholtens* Alida, van Groningen; den 14den *Stuit* jonge Liefert, van Amsterdam; *Knoop* vr. Ikina, *Smit* Margiena, *Waterborg* jonge Frederik en *de Boer* de Vriendschap, alle vier van Groningen; *Stuitvoet* Margaretha Gesina, van Delfzijl; den 15den *Legger* Geertina en *Blouw* Gesina, beide van Groningen; *Verlaat* Maria, van Accumerzijl. — Te Gravesend den 12 Junij, *Tuntelder* vr. Christina, van Groningen. — Te Stockton den 10 Junij, *Vlas* Hendrika, van Rotterdam. — Te Hull den 12 Junij, *Hendriksen* Margaretha Wilhelmina, van Assens; den 13den *Engelsman* Richard, van Amsterdam; *Bossinga* Amicitia, van Groningen. — Bij Aldbro den 10 Junij, *Stuitvoet* Margaretha Gesina, van Delfzijl n. Londen. — Te Kroonstad den 4 Junij, *Bakker* Alexander, van Amsterdam; den 6den *Bakker* Hendrika Marchina, van Dantzig; *van Aken* Hendrika Dorentea, van Hamburg. — Te North Shields den 13 Junij, *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Harlingen; den 14den *Scholtens* Margrietha, van Kampen. — Te Gothenburg den 5 Junij, *Kuiper* Meinsina, van Amsterdam. — Te Livorno den 7 Junij, *de Vries* jonge Walrave, van Amsterdam. — Te Wismar den 8 Junij, *Klasen* Antje, van Amsterdam. — Te Altona den 19 Junij, *de Jonge* Annagiena, van Amsterdam. — Te Hamburg den 11 Junij, *Ploeg* vr. Renske en *Bolhuis* Roelfina Gesina, beide van Rotterdam; den 13den *Kremer* Elisabeth, van Amsterdam; *Klein* Jantina, van Delfzijl; *Koops* Gesina, van Rauterfehn.

Binnengekomen in het Vlie den 15 Junij, kapit. *Flik* vr. Johanna, van Libau; *Postema* Gesina, van Dantzig; *Meijer* Pieter Hendrik en *Douwes* Johanna, beide van Stettin; *Waterborg* Fokkina, van Wismar; *de Groot* Jantina, van Aalborg; den 16den *Klein* Tweel. Daniel en Wilco, van Riga; *Mulder* Jantina Gesina, van Koningsbergen; *Boiten* Catharina Elisabeth, van Rostock; *Kwint* Cornelia, van Bogensee. — Te Brielle den 16 Junij, *Mulder* Afina Agatha, van Pernau; *van Wijk* jonkvr. Maria, van Riga; *Koning* Neptunus, van Straalsund; den 17den *Blauw* Annagina, van Pernau. — Te Vlissingen den 16 Junij, *Douwes* Eendragt, van Riga. — Te Gravesend den 15 Junij, *Rozema* Gesina Jantina, van Groningen. — Te Southamton den 15 Junij, *van der Wouden* Gesina Gesina, van Groningen. — Te Hull den 15 Junij, *Borchers* vr. Sophia, van Delfzijl. — Te Straalsund den 11 Junij, *Stuit* Geerdina, van Holland.

Vertrokken van Amsterdam den 15 Junij, kapit. *Nagel* Gebina Maria, naar Bayonne; den 16den *Lukens* Sieke van der West, naar Livorno; *de Jonge* Alida Kuipers, naar Koppenhage; *Kruse* vr. Antje, naar Hamburg; den 16den *Kraan* Aunette Fossina, naar Livorno; *Kramer* Harmonie, naar Petersburg; *Sap* Broederliefde, naar Koningsbergen; den 17den *Hazewinkel* Lucas Wicher, op avontuur. — Van Texel den 15 Junij, *Ouwehand* Westphalia, naar Hull; *Koning* Zeldenrust, naar Sunderland. — Uit het Vlie den 13 Junij, *Huisman* vr. Gesina, naar Londen, als bijlegger; *Puister* Nijverheid, naar Hull; den 14den *Kuipers* Alida Schuringa, naar Koningsbergen; *Kuiper* de 5 Gezusters, naar Denemarken. — Van Brielle den 14 Junij, *Dokter* Maria Geertruida, op avontuur; den 15den *Bekkering* Catharina, naar Petersburg; den 16den *Bekkering* Christina en *Kolk* de jonge Boll, beide op avontuur. — Van Maassluis den 15 Junij, *Sprik* Juliana Louisa, op avontuur. — Van Liverpool den 9 Junij, *Klein* Alida Margaretha, naar Groningen; den 10den *Dekker* Onderneming, naar Rotterdam. — Van Kroonstad den 7 Junij, *Naatje* Jan Hero en *Boerhaven* Arendina Elisabeth, beide naar Elseneur. — Van Dantzig den 5 Junij, *Mulder* Etina en den 8sten *Drenth* Anna Catharina, beide naar Amsterdam. — Van Wismar den 8 Junij, *Kremer* jonge Hendrikus, naar Schiedam. — Van Travemunde den 11 Junij, *Mulder* Charlotta, naar Reval. — Van Grangemouth den 11 Junij, *de Boer* Gesina, naar Amsterdam. — Van Pillau den 8 Junij, *Kleininga* Catharina Cornelia, naar Amsterdam. — Van de Reede van Penarth den 14 Junij, *Lukje* Liefdadigheid en *Kars* Klasina, naar Jersey. — Van Hartlepool den 14 Junij, *Joosten* Alberdina, naar Amsterdam. — Van Bergen den 5 Junij, *Legger* Marchina, naar Petersburg. — Van Hamburg den 10 Junij, *de Beer* juffer Jantje, naar Wisbeach; den 12den *Wever* Gesina Beerta en *Smit* Morgenster, beide naar Petersburg; *Zoutman* vr. Ida, naar Lynn; den 13den *Faber* Johanna Mulder, naar Koningsbergen; *van der Wouden* Hoop en Liefde, naar Rostock. — Van Bremerhaven den 12 Junij, *Scherpbier* Goede Verwachting, naar Stockholm. — Van Cuxhaven den 10 Junij, *Mulder* vr. Jantina, naar Hammerfest.

Vertrokken uit het Vlie den 15 Junij, kapit. *van der Wal* Geerdina, naar Wismar; *Meijer* Frederik Jacobus, naar Osterrusoer. — Van Helvoet den 17 Junij, *Pinksterboer* Maria Johanna, naar Petersburg; *Potjewijd* Albertina, op avontuur. — Van Royan den 10 Junij, *Brakke* Hillechiena, naar Rotterdam; *Bakker* de Nijverheid, naar Petersburg. — Van Bolderaa den 9 Junij, *Visser* Harmonie, *Boon* Jantina en *Hansen* Anna Catharina, alle drie naar Elseneur. — Van Memel den 9 Junij, *Scholtens* vr. Wicherdina, naar Engeland; *Hofkamp* de 10 Gebroeders, naar Rotterdam.

Men meldt uit Rendsburg, d.d. 11 Junij: Volgens berigt van Holtenau, zijn 4 Nederlandsche schepen, welke naar zee wilden zeilen, door het aldaar gestationeerd Deensche oorlogsschip terug gewezen, en hunne gezagvoerders aangezegd, dat, bijaldien zij weder terug kwamen, men hen naar Koppenhage zoude opbrengen.

HARLINGEN, 17 Junij. Binnengekomen den 12den kapit. *Wintle* Lord John Russel en *Cook* Sir Robert Peel, beide van Londen; den 13den *Pot* Catharina Elisabeth, van Riga; den 14den *Frankena* Verwachting, van Newcastle; *de Grooth* de 3 Gezusters, van Laurvich; den 15den *Nevill* the Lion, van Londen. — Vertrokken den 11den *Visser* Maria, naar Engeland; *Payne* Sea Nymph, naar Hull; *Bruun* die Hoffnungh, naar Noorwegen; den 12den *Mulder* Margaretha, naar de Oostzee; *Munning* de 6 Gebroeders, naar Archangel; den 13den *Puister* de Nijverheid, naar Hull; den 14den *Cook* Sir Robert Peel, naar Londen; *Kuipers* de 5 Gezusters, naar de Oostzee; *Wintle* Lord John Russel, naar Londen; den 15den *van der Wal* Geerdina, naar Wismar; den 16den *Michelsen* Sophie, naar Noorwegen; *Tersteeg* Udonia, op avontuur; *Frankena* Verwachting, naar Engeland; den 17den *Kok* Jan Fredrik en *Brouwer* Lummina, beide naar Noorwegen; *Tiktak* Stad Groningen, op avontuur; *Nevill* the Lion, naar Londen.

ZOUTKAMP, 18 Junij. Binnengekomen den 16den kapit. *Wolthuis* Klasina, *Kwint* Hendrika en *Scholtens* Catharina Alida, alle drie van Londen; *Ellens* Lammegina, van Sunderland. — Vertrokken den 15den *van Sluis* Tjakina en *Hangelbroek* Eendracht, beide naar Londen; *Boomgaard* Magrietha, naar Southamton; den 17den *Deen* Gezina en *Brouwer* Harmina, beide naar Londen; *Pronk* Roelina, naar Noorwegen; *Drewes* Afina Hillechina, op avontuur. — Zeilklaar, *Georgs* de Hoop, naar Londen.

DELFZIJL, 18 Junij. Binnengekomen den 15den kapit. *Barghoorn* vr. Trientje, van Emden; den 16den *Koens* de jonge Rudolf en *Esbra* Elisabeth, beide van Bremen; den 17den *Stuitje* de jonge Maria en *de Groot* de 2 Gebroeders, beide van Emden; den 18den *Scheppers* de Eendragt, van Oudsoen; *Schoe* Amicitia et Fides, van Osterrusoer. — Vertrokken den 16den *van der Laan* Alida Jakoba en *Westers* Antina Elsina, beide op avontuur; den 17den *Christens* Concordia, naar Oudsoen; *Erichsen* Niord, naar Krageroe; *Heins* Bouwina, naar Leer; *Veddes* de 3 Gebroeders, naar Baltrum; *Bleeker* Henderika Jacoba, naar Bremen.

TERMUNTERZIJL, 18 Junij. Binnengekomen den 12den kapit. *Jurgers* Antina, van Norderneij; *Kort* Pietronella, van Halte; den 15den *Leeuw* mejuffer Heiltje, van Oldersum. — Vertrokken den 16den *Jurgers* Antina, naar Norderneij.

Lijst der Nederlandsche Schepen, welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Junij. v. Calker, de j. Hero (Hoogezand), v. Amst. n. d. Oostz.
Tap, Maria Beerta (Pekela), v. Koningsb. n. Amsterdam.
Klein, Anje, (Hoogezand), v. Dantzig n. Yarmouth.
Bergman, Cornelius Dasse Victor (Pekela), v. Rotterdam n. (de Oostzee.
de Haan, Henriette (Amsterdam), v. Koningsb. n. Amst.
Ugen, Anna Siberdina (Veend.), v. Termunterz. n. Dantz.
Goosens, Onderneming (Rotterd.), v. Bordeaux n. Petersb.
van Driesten, de Zwaan (Veendam), v. Amst. n. Petersb.
Dik, Meinkina (Pekela), v. Hartlepool n. Riga.
Muntendam, Juff. Sara Anna Cornelia (Pekela), v. Amst. (n. Petersb.
Huizing, Marchina (Veendam), v. Bremen n. de Oostzee.
Broekema, Hillechina Christina (Pekela), v. Dantz. n. Amst.
Lukkien, Jettina Roelina (Veend.), v. Bremen n. Amsterd.
de Jonge, Jantina Engelina (Pekela), v. Liverp. n. Nerva.
Ruibing, Elsina Catharina (Winschot.), v. Schied. n. d. Oostz.
Mooi, Tiessina (Pekela), v. Riga n. Harlingen.
Hazewinkel, Grietje Mellema (Veendam), v. Varel n. Riga.
8 —— de Jong, Catharina Cornelia (Ureterp), v. Koningsb. n. Bergen.
Harding, Magrietha (Pekela), v. Riga n. Schiedam.
de Vries, de 2 Gebr. (Woudsend), v. Riga n. Duinkerken.
Helmers, Hindrika Elisabeth (Lemmer), v. Dantz. n. Amst.
Hazewinkel, Jantina (Sappemeer), v. Londen n. d. Oostz.
Stuit, Geerdina (Wildervank), v. Termunterz. n. de Oostz.
Prins, Rebekka (Amsterdam), v. Rostock n. de Maas.
Mink, Frederik (Amsterdam), v. Riga n. Amsterdam.
Das, Hermanna Das (Pekela), v. Duinkerken n. Petersb.
de Boer, Hendrika (Pekela), v. Dantzig n. Hull.
9 —— v. d. Wijk, Annechiena (Veendam), v. Hamb. n. Petersb.
Bekkering, Ulrika (Wildervank), v. Harlingen n. Wismar.
Kiers, Margaretha (Pekela), v. Amsterdam n. Dantzig.
Hazewinkel, de Onderneming (Wilderv.), v. Edam n. Riga.
van Wijk, Jennij (Amsterdam), v. Stavanger n. de Oostz.
de Jonge, Jantina (Pekela), v. Amsterdam n. de Oostzee.
Dood, Jonge Lucas (Zuidbroek), v. Cardiff n. Cronstadt.
Nieboer, jr., Elisabeth (Pekela), v. Amsterd. n. de Oostz.
de Jonge, Vrouw Martha (Pekela), v. Amst. n. de Oostz.
Flik, Geerdina Beerta (Veendam), v. Amsterd. n. Rostock
Onnes, Johanna Geertruida (Grouw), v. Harlingen n. Memel.
Plukker, de jonge Hendrik (Harl.), v. Harlingen n. de Oostz.
Teensma, de jonge Ype (Schiermonn.), v. Amst. n. Cronstadt.
Klein, Alida Hendrika (Sappemeer), v. Liverpool n. Petersb.
Drok, Elisabeth Maria (Harlingen), van Harlingen n. Riga
Mulder, de goede Hoop (Groningen), v. Amst. n. de Oostzee.
Adema, de drie Gebroeders (Harl.), v. Harlingen n. Dantzig.
de Haan, Aleida Aleida (Sappemeer), v. Hamburg n. Petersb.
Fokkes, vier Gebroeders (Schiermonn.), v. Amst. n. Rostock.
Schuuring, Antina (Pekela), van Amsterdam naar de Oostzee.
Haverbult, de j. Johanna (Groning.), v. Amst. n. de Oostzee.
Mooi, Hillechina Catharina (Winsch.), v. Amst. n. de Oostz.
10 —— Bakker, de jonge Tammink (Veendam), v. Amst. n. Dantzig.
Mellema, Hermanus Hesseler (Schiermonn.), v. Amst. n. Riga.
Huisman, Onrust (Dordrecht), van Liverpool naar Nerva.
de Boer, Gesiena (Veendam), van Adra naar Petersburg.
Degenhard, Wicherdina (Veendam), van Londen n. Memel.
Broekema, Maria (Farmsum), van Hamburg n. Straalsund.
Nijman, Handelaars (Sappemeer), v. Amsterdam n. Petersb.
Helmers, Stad en Lande (Woudsend), v. Memel n. Harling.
Potjer, Elsje (Sappemeer), van Antwerpen naar Petersburg.
Ekens, Elisabeth Johanna (Amsterdam), v. Amst. n. Petersb.
Teensma, Reintje (Schiermonnikoog), van Amst. n. Petersb.
Mooi, Cornelia (Makkum), van Hamburg naar Dantzig.
Korter, Riga (Pekela), van Riga naar Amsterdam.
Meijer, Wilhelmine (Wilderv.), v. Koningsb. n. Thornhamn.
de Jonge, Pollux (Veendam), van Riga naar de Zaan.
11 —— Voogd, de Vriendschap (Sneek), van Lubeck n. Amsterdam.
Ekamp, Anna Clara (Muiden), van Rostock naar Rotterdam.
Hansen, Sophia (Veendam), v. Koningsb. naar Antwerpen.
Mulder, Eetiena (Veendam), van Dantzig naar Amsterdam.
Menkema, Catharina Sijpkens (Pekela), v. Riga n. Antwerp.
Bart, Maria Jeanette (Rotterdam), v. Amsterdam n. Petersb.

De Wind: den 7den W.N.W; den 8sten Z.Z.W.; den 9den N.N.O. en N.W.; den 11den Z.W. en N.W.

ELSENEUR, 11 Junij 1848.

205de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

3de Lijst. No. 11397 een prijs van *ƒ* 1000.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 19 Junij 1848, GEENE VERANDERING.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 17 *Junij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 41¾, 42, 41 15/16; Dito Cert. 3 pCt. 48 9/16, 48¾, 48⅞; Dito Dito 4 pCt. 63⅝, 63¾, 63⅞; O. I. Leening 4 pCt. 62½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 62¾; Handelmaatschappij 4½ pCt. 122; Aand. Holl. Spoorweg-Maatsch. 55½. — BELGIE, 2½ pCt. 31¼; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 31½. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 9⅜, 9½; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 9¼; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 9 1/16, 9⅛; Dito 3 pCt. 22⅛; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 16¼, 16 5/16, 16¼; Coup. *Ardoin* 6⅛, 6⅜. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 13½; Dito Dito 4 pCt. 14⅛. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 92, 92½, 92¼; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 91¼, 91½; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 69¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 69¼; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 50¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 52; dito 2½ pCt. 27, 27 7/16, 27 7/16; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 63½; Louisiana bij *Hope* 5 pCt. 66½; N. Mex. 5 pCt. 13⅜; Peru 6 pCt. 16, ¼, ¼; Grenada 1 pCt. 12⅜; Handelm. kontant 122.

De stemming in onze binnenl. fondsen was heden zeer vast. In Integralen vertoonde de handel nog al eenige levendigheid.

In Spaansche was weinig handel en geene noemenswaardige variatie.

Russische blijven hunne vooruitgaande beweging vervolgen. Oostenr. en Mexik. iets aangenamer. Daarentegen Peru, bij eenige affaire, iets flaauwer.

Grenada Onbep. St. 1 pCt. 12¼; Peru Coupons *ƒ* 1⅞.

Koers van het geld: Prolongatie 3½, Beleening 3½, Disconto 4 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCts. 41⅞ a 15/16; Ard. a £ 1059¼; Binnenl. 3 pCt. 16 5/16 a ⅜.

AMSTERDAM, 18 Junij. EFFEKTENSOCIETEIT, te half vijf. Heden is slechts een gering postje Spaansche binnenl. 3 pCts. a 16 5/16 verhandeld.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 16 *Junij.*

TARWE.		GERST.		Bl. Voer	42 » ƒ 2,50
Oude	℔ ƒ	Winter	50 ℔ ƒ 2,50	Zw. Voer	38 » » 2,20
Oml.	72 » » 7,00	»	52 » » 2,80	»	41 » » 2,40
»	74 » » 7,50	»	54 » » 3,10	»	44 » » 2,60
Old.	70 » » 6,00	»	56 » » 3,40		
»	72 » » 6,50	Zomer	54 » » 2,85	BOONEN.	
»	74 » » 7,00	»	56 » » 3,15		
ROGGE.		»	58 » » 3,60	Paardb.	ƒ 4,40,50,75,90
Inlands.	66 ℔ ƒ 4,50	Knobbe	60 » » 3,90		
»	68 » » 4,90	HAVER.		ZADEN, ENZ.	
»	70 » » 5,30	Dikke	44 ℔ ƒ 2,70	Gr.Gort	ƒ 6,25,75
BOEKWEIT.		»	47 » » 3,05	Par.100 N. ℔	ƒ 10 ƒ 13
Gr. Zd.	62 ℔ ƒ 4,70	»	50 » » 3,35	Kooiz.	ƒ 9,75 ƒ 10,75
»	64 » » 5,10	»	52 » » 3,55	Mostz.	ƒ
»	66 » » 5,50	»	» »	Raapol. p.v.	ƒ 34,50
Zw.Zd.	66 » » 5,35	Bl. Voer	38 » » 2,20	Boter ½ ton	ƒ 28,25
Veen	64 » » 4,65	»	40 » » 2,35	Dito ⅛ ton	ƒ 14

Tarwe bijna zonder handel. — Rogge als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — Boekweit 10 cent lager traag afgaande. — Gerst niet dan lager te verkoopen. — Haver, ofschoon weinig aangevoerd, niet dan iets lager te plaatsen. — Boonen in een doen. — Gort met weinig handel. — Koolzaad als voren.

AMSTERDAM, 16 *Junij.* Tarwe met eenigen handel aan cons. 128 ℔ j. b. Poolsche ƒ 305; 127 ℔ n. b. dito ƒ 285; 128 ℔ dito ƒ 275, ƒ 285; 134 ℔ Pommer ƒ 260; 132 ℔ Rost. ƒ 250; 133, 134 ℔ Mecklenb. ƒ 250, ƒ 255; 132 ℔ roode Odessa ƒ 238; 130 ℔ Kubanka ƒ 208; 128 ℔ Zeeuwsche ƒ 230; 124 ℔ Turksche ƒ 160; 134 ℔ Munst. ƒ 246. — Rogge met goeden handel, aan consumtie: 121 ℔ Holsteinsche ƒ 144; 120 ℔ Odessa bij partij ƒ 148; 119 ℔ Odessa ƒ 146; 126 ℔ Pommer ƒ 162; 117 ℔ Deensche ƒ 130. — Gerst zonder handel. — Haver: 77 ℔ Voer ƒ 86. — Boekweit zonder verandering: 119 ℔ Holstein. ƒ 194.

Koolzaad, verkocht: Deensch 56½ p. vl.; op 9 vat in Oct. 59½ a 59 p. vl. — Lijnzaad. in veiling: 110, 111 ℔ Libau ƒ 7½ per mud. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering flaauw. Lijnolie niet williger. Raapolie per 6/w. ƒ 35,75; vlieg. ƒ 34,75 a 50; Sept. ƒ 34,25 a ƒ 34; Oct. ƒ 34,50 a 25; Nov. ƒ 34,50; Dec. ƒ 34,75 a 50. — Lijnolie per 6/w. ƒ 27,75; vlieg. ƒ 26,75 a 50. — Hennepolie per 6/w. ƒ 36; vlieg. ƒ 35.

LONDEN, 14 *Junij.* In Tarwe ging heden weinig om bij onveranderde prijzen; geringe kwal. vreemde was gevraagd ter verzending naar Ierland; Gerst, Haver, Boonen en Erwten waren weinig voorhanden en de waarde was onveranderd. De middelprijs is thans van inl. Tarwe 47 sh. 8 p., Gerst 31.7, Haver 20.9, Rogge 28, Boonen 38.4, Erwten 37 sh.

LONDEN, 16 *Junij.* Tarwe zoowel inl. als vreemde was, ten gevolge van onbeduidenden aanvoer, meer gezocht. Inl. Gerst onveranderd, vreemde iets lager. Vreemde Haver was voor minder geld verkrijgbaar. Hetzelfde was met Boonen en Erwten het geval. De middelprijs van inl. Tarwe is thans 48 sh. 3 p., Gerst 32.7, Haver 22.1; Boonen 34.10, Erwten 39.3.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER ANNA STARKE, Echtgenoote van

E. JUIT.

GRONINGEN, 14 Junij 1848.

*** Heden beviel van eene DOCHTER H. LOUWES, geliefde Echtgenoote van

Dr. **C. SWALUE.**

ULRUM, 15 Junij 1848.

*** Heden beviel van een' ZOON V. M. INDEN, Echtgenoot van

L. VAN DER NAP, *Zadelmaker.*

GRONINGEN, 16 Junij 1848.

*** Mijne Echtgenoote L. H. BRAAM beviel heden van eene DOCHTER.

P. VAN BRAAM, *Timmerman.*

GRONINGEN, 17 Junij 1848.
Eenigste kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER E. C. M. VAN HALL, Echtgenoote van

Mr. **S. M. S. MODDERMAN.**

GRONINGEN, 18 Junij 1848.

*** Bevallen van eenen ZOON FRANCISKA RAKEN, geliefde Echtgenoote van

GUSTAV MÜLLER.

GRONINGEN, 19 Junij 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

T. F. STUIVINGA, *Pred. te Heveskes,*
F. C. CLEVERINGA.

UITWIERDE, 14 Junij 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

L. E. BOUWMAN, van *Drogeham*,
en
M. E. MOLEMA, van *Finsterwold.*

FINSTERWOLD, 15 Junij 1848.

*** Getrouwd:

Mr. **G. G. VAN BUTTINGHA WICHERS**,
Ontvr. der Registratie te Nieuwer Amstel,
en
G. C. WERNINK.

OUDSHOORN, 16 Junij 1848.

*** In den bloeijenden leeftijd van 20 jaren en 7 maanden, overleed heden morgen zeer onverwacht, mijn geliefde Zoon RIEPKE LUURDS GAAIKEMA, tot innige droefheid van mij en zijne Broeders en Zusters.

GAAIKEMAWEER, onder *Niehove*, 12 Junij 1848.

L. J. GAAIKEMA.

*** Heden overleed, op het alleronverwachtst, mijn geliefde Echtgenoot W. L. KUIPERS, in leven *Landbouwer te Euvelgunne*, in den ouderdom van 68 jaren, mij nalatende twee Kinderen en een' Behuwd-Zoon, welke met mij dit treffend verlies betreuren.

EUVELGUNNE, onder *Helpman*, 15 Junij 1848.

A. H. VAN DIJKEN,
Wedw. W. L. KUIPERS.

*** Heden overleed onze geliefde Vader J. MINDEE, in den ouderdom van vierenvijftig jaren.

GRONINGEN, 16 Junij 1848.

J. MINDEE.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden is heden morgen, in den ouderdom van 36 jaren, overleden mijn beminde Echtgenoot en mijner beide Kinderen verzorgende Vader IJSBRAND STUURWOLD, met wien ik negen jaren door den band des Huwelijks verbonden was en die uitdrukkelijk heeft begeerd, geene rouwkleederen om zijn verscheiden te dragen, behalve door mij, zijne diep bedroefde Weduwe.

SCHEEMDA, 16 Junij 1848.

E. HARDERS.

*** Heden overleed alhier vroeg in den morgen, zacht en kalm, in den hoogen ouderdom van 88 jaren, MARGARETHA CHRISTOFFERS BUSCHER, Weduwe van H. G. VAN PEISE, *Conventualin in Antonie Gasthuis.*

GRONINGEN, 17 Junij 1848.

*** Bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, en verder alom kan worden ingeteekend op het Werk getiteld:

BESCHRIJVING
VAN DE
Provincie GRONINGEN,
DOOR ***A. SMITH,***
Med. et Art. Obst. Doctor te Beerta;
HANDELENDE:

a. Over de eerste bewoners van de Provincie *Groningen*, benevens eene beknopte geschiedenis derzelve, tot op onzen tijd;
b. Over het tijdperk, wanneer deze Provincie door dijken tegen den woedenden invloed van den Dollard is beveiligd geworden;
c. Over de redenen, waardoor de dijken zijn bezweken, met vermelding, welke plaatsen het eerst door den Dollard zijn verzwolgen;
d. De aloude en tegenwoordige gesteldheid der Provincie *Groningen;*
e. Over den oorsprong en groei der Veenen;
f. Over de kloosters in deze Provincie, en het berispelijk gedrag der geestelijken in dien tijd;
g. Over de watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen tot op onzen tijd.

Terwijl eindelijk het Werk zal bevatten:

h. Eene kaart, waarop de gesteldheid dezer Provincie vóór de scheuring van den Dollard wordt aangewezen; met aanwijzing, welke plaatsen, ten getale van over de vijftig, zoo dorpen, burgten, als kloosters enz., den Dollard, sedert den jare 1277 en vervolgens, ten prooi geworden zijn.

Dit Werk zal ongeveer 30 vellen druks bevatten en in één deel worden uitgegeven, waarvan de prijs niet hooger zal gesteld worden dan **f 5 — 00** bij *inteekening*; behoudende de Uitgever zich voor, hetzelve buiten inteekening te verhoogen.

Met het drukken is reeds een aanvang gemaakt, zoodat diegenen, welke dit Werk nog bij inteekening mogten verlangen, daarvan zoo spoedig mogelijk opgave gelieven te doen, vermits de Naamlijst der Inteekenaren aan het Werk zal worden toegevoegd.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.
JUNIJ 1848.

Van *AMSTERDAM* naar *KAMPEN:* (behalve ZONDAGS) dagelijks, des morgens te 6 uren.

Van *KAMPEN* naar *AMSTERDAM:* (behalve ZATURDAGS) dagelijks, des namiddags te 1½ uur.

De **DILIGENCE** van *GRONINGEN* naar *ZWOLLE* en *KAMPEN*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *KAMPEN* op *AMSTERDAM*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uren, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij **C. A. FRIGGE**; — terwijl de Reizigers zóó vroegtijdig te *Amsterdam* aankomen, om met den laatsten Spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. Voorts loopt deze Dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem*, *Nijmegen* en *Cleef*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den derden trein.

*** Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, Kamer kennis nemende van Burgerlijke zaken, d.d. 17den Junij 1800 achtenveertig, is met wijziging en ter aanvulling der beschikking van het Vonnis van welgemelde Regtbank, d.d. 18den Mei 1800 achtenveertig, waarbij alstoen is verklaard in staat van FAILLISSEMENT de persoon van WILLEM BLAUPOT, Koopman, wonende te *Groningen*, met benoeming van den Edel Achtb. Heer Mr. **C. TH. J. STEINMETZ** tot REGTER-COMMISSARIS en van den ondergeteekende tot CURATOR, verstaan, dat gemelde **WILLEM BLAUPOT**, *hebbende gehandeld onder de namen van* **W. BLAUPOT** en **J. H. BLAUPOT & ZOON**, is in staat van FAILLISSEMENT, en dat gemeld Faillissement is aangevangen op den zeventienden Mei 1800 achtenveertig, onverkort de tot den dag van het vonnis, d.d. 17den Junij 1800 achtenveertig verkregene regten der schuldeischers van de Firma J. H. BLAUPOT & ZOON.

Voor uittreksel conform:
Mr. S. MENALDA,
Curator.

Diegenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan den Boedel van wijlen **GERBRAND JANS VAN DIJKEN** en **GEESJE KORNELIS EVENHUIS**, in leven Ehelieden, Landbouwers te *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, worden verzocht, *daarvan, inwendig* 8 *dagen*, Opgave of Betaling te doen ten KANTORE van den Notaris Mr. W. LAMAN TRIP, in de Heerestraat, letter U, no. 13 V, te *Groningen.*

UITBESTEDING VAN EENEN
Watermolen.

De **VOLMAGTEN** van den **GROOTEN HARKSTEDER POLDER** gedenken, bij Beslotene Briefjes, uit te besteden: het **BOUWEN** van eenen **NIEUWEN ACHTKANTEN WIND-WATERMOLEN**, groot 22 Ellen in de Vlugt, boven de Kleisloot aan het *Slochterdiep*, te *Harkstede*. De Briefjes zullen moeten ingeleverd worden ten Kantore van den Heer Mr. J. D. TRESLING, Notaris te *Scharmer*, vóór of op den 3den Julij 1848, des voormiddags. De Bestekken zullen ter lezing liggen van den 19den Junij af, ten Huize van de Weduwe BONTEKOE, te *Groningen*, ten Huize van A. L. MEURS, te *Martenshoek*, en ten Huize van H. F. KLOOSTERHUIS, te *Scharmer*, alwaar te gelijk de Teekening zal te zien wezen, terwijl des voormiddags op den 26sten Junij aanwijs *in loco* zal worden gedaan.

Namens de Volmagten:
R. B. VAN LEGGELO.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt, ingevolge het 94ste der Artikelen van overeenkomst bekend, dat door den RAAD, in deszelfs zitting van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 92ste en 9de der evengenoemde Artikelen, is besloten tot de **UITKEERING VAN EEN DIVIDEND** over het Boekjaar 1847, ten bedrage van ***DERTIG GULDEN***, over elk AANDEEL, groot **f 1000 — 00**, staande ***op naam***, en verwittigt dien ten gevolge de HOUDERS van ***Aandeelen op naam***, dat, overeenkomstig den inhoud der, bij die Aandeelen afgegevene, nieuwe dividend-bewijzen, tot de betaling, tegen intrekking van het ***dertiende*** derzelve, zal worden gevaceerd bij de NEDERLANDSCHE BANK te *Amsterdam*, en wel te beginnen met den ***eersten Augustus 1848.***

AMSTERDAM, 16 Junij 1848.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
GOUDSWAARD, *Dir., fung. Secretaris.*

Op Donderdag, den 22sten Junij

1848, des voormiddags precies te 11 uren, zullen, voor het Entrepôt van wijlen den Heer D. F. ENGELER, in den Achter-den-Muur, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **FUSTEN, WIJNKOOPERSGEREEDSCHAPPEN, STELLINGEN** en ander **HOUTWERK**, benevens **EEN FUST MET MOER.**

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

BOELDAG EN LANDVERHURING.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 5den Julij 1848, des middags te 12 uren en vervolgens, aan de Boerenplaats van de Weduwe TJAPKE HINDRIKS DE BOER, op de Bovenstreek te *Noorddijk*, publiek worden verkocht: Een kompleet **BOERENBESLAG**, bestaande onder anderen in 26 stuks HOORNVEE, 6 PAARDEN, 30 SCHAPEN, 2 ZWIJNEN, 1 CHAIS, 3 BOERENWAGENS en verdere BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN. — Voorts zal worden verkocht: het TOPGRAS van ongeveer 17 Bunders *Land*, te *Noorddijk* gelegen, en verhuurd de NAWEIDE daarvan, benevens nog ongeveer 11 Bunders *Land*, om te Weiden, en ongeveer 6 Bunders HAVER, alles in onderscheidene perceelen. — Te bezien daags vóór den verkoop.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 13 Julij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene **BEHUIZING**, get. E 40 V, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'tJatstraat te *Groningen*, door A. BOS bewoond.

II. Een VIERDE AANDEEL in het VEER der TREKSCHUITEN van *PEKELA op GRONINGEN vice versa*, vroeger omschreven als een **HALVE TREKSCHUIT, No. 2**, met de daarbij behoorende LOSSE GOEDEREN, benevens de REGTEN en PRIVILEGIEN van het VEER; in gebruik bij H. E. JONKER. Perceel I te bezien daags voor en op den Verkoopdag van 2—4 uren.

VERKOOPING VAN PAARDEN,

op eerstkomenden VRIJDAG, den 23sten Junij 1848, des namiddags te twee uren, ten verzoeke en ten Huize van P. OOSTERVELD, te *Draaijerij*, nabij de *Oude Schans*, van **20** Stuks **PAARDEN**, van onderscheiden haar en ouderdom.

Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, daartoe benoemd door de ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Groningen*, zal, ten verzoeke den Erven J. A. BOON, op MAANDAG, den 26sten Junij 1848, des morgens te 10 uren, ten Huize van H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, publiek verkoopen: Eene **BEHUIZING**, bevattende 2 **WONINGEN** onder één dak, staande aan de Molensloot te *Martenshoek*, onder *Kropswolde*, bewoond door H. KLUIN en CONSORTEN.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA
Notaris.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Erven HANS KLAASSENS REUKEMA en GRIETJE JAKOBS BOEREMA, in leven Echtelieden, Landbouwers te *Niekerk*, op VRIJDAG, den 23sten Junij 1848, des voormiddags te 10 uren ten Huize van den Kastelein JAKOB L. ELEMA, te *Niekerk*, publiek te koop presenteren:

I. Eene Kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, CUM ANNEXIS, met de VASTE EN ONOPZEGBARE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en ongeveer 25 Bunders kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, waarvan ⅔ gedeelte jaarlijks tot vaste huur zal doen *f* 100—00, terwijl het overig ⅓ anndeel jaarlijks *f* 50—00 tot vaste huur doet, staande en gelegen te *Niekerk*, gemeente *Ulrum;* voorts $\frac{1}{14}$ AANDEEL in den EIGENDOM van ongeveer 6 Bunders *Land*, bij JAN JAKOBS BEUKEMA onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van *f* 48—00, gelegen te *Ulrum*, en in de daarop liggende regten van de staande Jurisdictie van het groote en kleine Reedschap, enz., als ook in de staande Collatie te *Ulrum.*

II. Den EIGENDOM van het ⅔ gedeelte in de beklemde Landen sub 1 vermeld, jaarlijks tot vaste huur zullende doen *f* 100—00.

III. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 4 Bunders best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00, gelegen te *Niekerk.*

IV. Den EIGENDOM van 1 Bunder, 38 Roeden en 90 Ellen *Land*, wordende door HAIJE JANS WIERINGA in vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche huur van *f* 21—00, gelegen te *Houwerzijl*, gemeente *Ulrum*, en

V. Een Zesde AANDEEL in de STAANDE COLLATIE te *Niekerk*, Gemeente *Ulrum*, en in het GESTOELTE in de Kerk aldaar.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

BOELDAG TE UITHUISTERMEEDEN,

op WOENSDAG, den 5den Julij 1848 en volgende dagen telkens des namiddags te één uur te beginnen, aan de Boerenplaats en ten verzoeke van de Erven van wijlen TIEMEN WIEBRANDS BAKKER en Vrouw, van al de te velde staande **VRUCHTEN**, alsmede **LEVENDE HAVE, BOEREN-, KERN-** en **MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMOBILIA, ENZ.**

Den eersten dag de Levende Have, Boerengereedschappen, enz.

Den tweeden dag de Veldvruchten, Huismobilia, enz.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING,
Notaris.

*** Op DONDERDAG, den 13den Julij 1848, te drie uren na den middag, zal, door Mr. **J. S. G. KONING** Notaris te *Wedde*, ten verzoeke van den Heer K. D. TEENSTRA, Schilder te *Bellingwolde*, ten Huize van den Kastelein L. N. VAN DER WALL, in het openbaar worden verkocht: I. Een aangenaam gelegen, net en goed betimmerd HEEREN HUIS, te *Bellingwolde*, met vier Vertrekken, eene Keuken, een' Kelder en Berging voor Brandstoffen, enz., alsmede met een' Put en Regenwatersbak en verdere Gerijfelijkheden. II. De aanhoorige TUIN en LAAN, groot omstreeks één Bunder, met een' grooten VIJVER, ruim 160 VRUCHTDRAGENDE en vele andere BOOMEN en HEESTERS. — Wanneer de Kooper zulks mogt verkiezen, zal over de gekochte Goederen drie vierde van den Koopprijs kunnen blijven beleend naar vier ten honderd in het jaar.

De ondergeteekende maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met den 1sten Mei l.l. van Woonplaats is veranderd, uit de ZWANENSTRAAT naar de NOORDZIJDE van de **VISCHMARKT** lett. C no. 183, en dat hij dezer dagen is geassorteerd in alle **ARTIKELEN**, tot eene complete **HEEREN KLEEDING** behoorende, terwijl hij de vrijheid neemt, zich in de gunst van zijne Stad- en Landgenooten aan te bevelen, belovende, *onder contante betaling* eene civiele en prompte behandeling.

GRONINGEN, 19 Junij 1848.

D. SURINGA.

LEEST MET AANDACHT!

Aan het **MAGAZIJN** van **HEEREN** en **DAMES MODEARTIKELEN**, ten Huize van den Heer VORMANN, achter het Stadhuis alhier, zijn alsnog ontvangen een groot assortement **ZOMERBROEKEN** van af *f* 3, **JASSEN** van af *f* 4,50, **VESTEN** van af *f* 2,50 en nog eene menigte **ARTIKELEN**, welke alle wegens Liquidatie van Fransche Huizen tot **spotprijzen** worden uitverkocht.

Wordt vermist:

Een **WINDHOND**, hebbende LICHT SNOEKKLEURIG HAAR. Die denzelven terug brengt of daarvan aanwijzing kan doen bij den ondergeteekende te *Winschoten*, zal genereus BELOOND worden.

HK. MULDER.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
JUNIJ **1848.**

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
11	753,66	757,06	757,59	19,6	21,8	19,7	0,77	0,76	0,71	Z.W.t.W.	W. t. Z.	W. Z. W.	bewolkt.	bewolkt.	helder.
12	758,24	756,14	754,34	14,8	23,3	18,4	0,92	0,77	0,92	O. N. O.	N. O.	N.O.t.N.	regen.	„	bewolkt.
13	750,69	752,86	756,66	20,2	19,7	14,6	0,85	0,85	0,94	Z.	W. Z. W.	Z. W.	weinig bewolkt.	betrokken.	„
14	762,94	764,54	764,36	14,8	19,5	16,5	0,71	0,65	0,80	W. Z. W.	Z.W.t.Z.	Z.	bewolkt.	bewolkt.	weinig bewolkt.
15	762,95	761,05	760,70	17,3	25,3	18,5	0,78	0,56	0,75	Z. O.	Z O.t.O.	O. N. O.	weinig bewolkt.	„	helder.
16	760,83	759,03	760,13	19,0	27,7	21,3	0,82	0,62	0,75	Z. O. t. Z.	O. Z. O.	O. t. Z.	helder.	„	weinig bewolkt.
17	759,07	757,33	757,42	19,2	28,5	22,0	0,84	0,74	0,92	O.	O.	W.	betrokken.	betrokken.	betrokken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de Groninger Courant van den 20sten Junij 1848, *no.* 49.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

UTRECHT, 16 Junij.

Door den senaat onzer hoogeschool is dezer dagen tot doctor in de letteren, *honoris causa*, benoemd, de weled. zeer gel. heer *A. A. van Heusden*, lector in de geschiedenis en letterkunde aan de Koninklijke militaire akademie te Breda.

LEEUWARDEN, 18 Junij.

Uit eene goede bron hebben wij vernomen, dat het Italiaansche gezelschap artisten, hetwelk zich thans te Groningen ophoudt, ons mede aanstaande week met een bezoek zal vereeren; ten einde alhier eenige groote opera's van de beroemde Maestro's *Verdi*, *Rossini* en *Donizetti* ten tooneele te voeren.

GRONINGEN, 16 Junij.

Laatstleden Vrijdag werd alhier de harddraverij gehouden, welke, even als de keuring van chaispaarden, die den vorigen dag had plaats gehad, bepaald was ter gelegenheid van het derde Landhuishoudkundig Congres. Als prijs was uitgeloofd *Tweehonderd Vijftig Guldens*, en tot premie: *Vijftig Guldens*. 18 paarden uit de provincie Groningen en Vriesland waren ter deelneming aangegeven. De prijs werd behaald door het bruin langstaart merriepaard, genoemd *'t Haasje*, toebehoorende aan den heer M. D. ANNEMA, van Ried, bereden door den pikeur H. WIJBENGA, en de premie door het zwart langstaartte ruinpaard van den heer J. TALSMA, van Marssum, door den eigenaar bereden. — Daar dit volksfeest door bijzonder schoon weder begunstigd werd, was het aantal toeschouwers uit alle standen der maatschappij te dezer gelegenheid buitengewoon groot.

— Toen het bekend werd, dat de heer W. H. SURINGAR van Amsterdam herwaarts zoude komen, om het Landbouwkundig Congres bij te wonen, wenschte men algemeen, dat deze zoo gunstig bekende redenaar bij deze gelegenheid eene openlijke rede mogt houden. Z.W.Ed. verklaarde zich daartoe bereid, op bepaalde uitnoodiging van het Algemeen Diaken-Gezelschap der Ned. Hervormde gemeente; terwijl de stedelijke regering de bereidwilligheid had, om door het afstaan van de groote Concertzaal, ook de leden van het Congres en dames in de gelegenheid te stellen hem te hooren. Een talrijk publiek, waaronder eene zeer aanzienlijke vrouwenschaar, vereenigde zich dan ook op Zaturdag avond jl., om dezen edelen menschenvriend te hooren. Vele nuttige lessen, of, zoo als de redenaar zich uitdrukte, recepten voor levenswijsheid werden op zijne zoo eigenaardige en hoogst bevallige wijze voorgedragen. Bepaaldelijk werden de Bewaar- en lagere scholen, de Landhuishoudkundige school bij Haren, de Vrouwenvereeniging en het Algemeen Diaken-Gezelschap aan de algemeene belangstelling aanbevolen, en hij stelde voor om ook in deze stad spaarkassen op te rigten voor den mingegoeden stand. Groot was het genoegen, dat de vergadering dien avond mogt smaken, en de hartelijke dankbetuiging, welke hem, na afloop zijner rede, openlijk werd toegebragt, vond weerklank in aller harten. Moge er veel zegen rusten op den arbeid van dezen man, die zijn leven wijdt aan het heil der menschheid!

— Met genoegen vernemen wij, dat het Zijne Majesteit, benevens HH. KK. HH. den Prins VAN ORANJE en den Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN heeft behaagd in te teekenen op het werk getiteld: *Beschrijving van de Provincie Groningen*, door A. SMITH, med. et art. obst. doctor te Beerta, daar zulks niet alleen eene streelende aanmoediging voor den schrijver moet zijn, maar ook als een blijk van belangstelling van het Koninklijk Geslacht in onze provincie mag worden aangemerkt.

— De collecten, gisteren in de Hervormde Kerken alhier, ter gelegenheid van den gedenkdag van Waterloo gehouden, hebben opgebragt *f* 488—08.

— Als een bewijs van de buitengewone vruchtbaarheid en mildheid van het jaargetijde, wordt ons gemeld, dat in den tuin van P. L. MULDER, te Muntendam, tegenwoordig een kersenboompje staat, hetwelk naast de vrucht reeds weder geheele bloeitrossen vertoont.

— Bij besluit van den 10den Junij 1848, no. 16, heeft Zijne Majesteit benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Winschoten mr. J. F. ABRESCH, advokaat te Zuidhorn.

— Den 17den dezer is bij onze hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd de heer R. P. CLEVERINGA, Rz., med. doctor te Appingedam.

— Te Winsum zou, volgens aankondiging, verleden Zaturdag verharddraafd worden een net bewerkte zilveren tabakspot als prijs, en een fraai zilveren tabakskomfoor als premie. Die harddraverij heeft geen plaats gehad, en men meldt ons, dat de hoofdoorzaak daarvan geweest is, dat eenige eigenaars van snelloopende paarden er tegen opzagen, om deze te doen wedijveren tegen een zoo snel loopend paard, als het was, dat iemand uit Vriesland op de lijst had ingeschreven; waarbij kwam, dat het bedoelde paard door den zoo bekwamen pikeur PIETER JANS HOEKSTRA zou bereden worden. Dan, ofschoon die harddraverij niet op den vermelden tijd heeft plaats gehad, zoo kunnen wij toch op de verzekering van onzen berigtgever, vermelden, dat het vrij waarschijnlijk is, dat de éénmaal uitgeloofde prijs en premie te Winsum zullen verharddraafd worden, en wel met *paard en chais;* zoodat er aldaar gedurende *dit* jaar twee zoodanige harddraverijen zullen plaats hebben, doordien de logementhouder WIERENGA, te Bellingeweer, op eigene kosten, eveneens de jaarlijksche harddraverij met paard en chais aldaar, bijlangs den straatweg, wenscht te doen houden.

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

HAMBURG, 17 Junij.

De berigten van het tooneel des oorlogs zijn van weinige beteekenis. In Rendsburg is, den 14den, de *eerste* Sleeswijk-Holsteinsche standenvergadering, onder voorzitting van den heer *Bargum*, geopend.

— De groote studenten-vergadering op den Wartburg heeft reeds de volgende besluiten genomen: 1) De universiteiten zullen nationale inrigtingen worden; — 2) het vermogen der afzonderlijke universiteiten zal door den geheelen staat tot zich worden genomen; — 3) het opperbestuur zal door het Duitsche ministerie van onderwijs worden gevoerd; — 4) onbeperkte leer- en gehoorvrijheid; — 5) de universiteiten zullen de *geheele* wetenschap vertegenwoordigen en naar dat beginsel zullen de vakken volledig worden gemaakt; — 6) alle afscheiding van faculteiten houdt op; — 7) opheffing van den dwang, dat men, om tot het staatsexamen toegelaten te worden, moet gestudeerd hebben op eene zoogenoemde lands-hoogeschool; — 8) tot het verkrijgen van een staatsambt zal het bezoeken van eene universiteit niet noodig zijn.

Een blik op het te Groningen gehouden Derde Nederlandsche Landhuishoudkundig Congres.

Wanneer het ten allen tijde, in zekeren zin, eene onzekere onderneming is, eene vrije vergadering bijeen te roepen, ter behandeling van welke onderwerpen het ook zijn moge, en men nooit vooraf de zekerheid kan hebben, dat de uitkomst aan de verwachting zal beantwoorden, — dan zoude men vooral ten dezen jare, niet zonder *eenigen* grond, hebben kunnen vreezen, dat de deelneming aan het Derde Congres niet aan de verwachting, die velen er van koesterden, zoude beantwoorden. En inderdaad, hoe algemeen, hoe boven verwachting de deelneming ook geweest zij, zoo bestaat er nogtans wel geen twijfel, of er zijn, — wegens de tegenwoordige staatkundige verwikkelingen van geheel Europa en ook van Nederland, of ook wegens de, trouwens wel zeer ongegronde en onbillijke, vrees, dat het Congres eene bepaalde, sterke staatkundige kleur mogt hebben of verkrijgen, — toch nog onderscheidene personen niet bij de vergadering opgekomen, die anders misschien wel zouden opgekomen zijn.

Wij spraken van staatkundige kleur! Welnu, het moet luide gezegd worden, dat in dezen oogenblik van staatkundige hervorming in Nederland, daar eene zoo talrijke vrije vergadering — eene echte Volksvergadering — gehouden is geworden, waarin de hoogste belangen van den Staat en zijne leden zijn besproken, en waarbij het woord Staatkunde naauwelijks is *genoemd*, en waarschijnlijk zelfs geheel zoude zijn vermeden geworden, wanneer het niet bij gelegenheid (onnoodig) door een der leden ware ter sprake gebragt. Men heeft zich eenig en alleen en onverdeeld bepaald tot het eigenlijke en ware doel van het Congres, en men is niet afgeweken van het doel zijner oprigting, — hoewel (zoo als wel natuurlijk is) de geest, die in het Congres voorzit en voorzitten moet, een in allen opzigte vrijzinnige is en moet wezen, zal het doel der jaarlijksche bijeenkomsten nu of immer bereikt worden.

Werpen wij echter een' naderen blik op de verrigtingen van dit *Derde Congres:*

WOENSDAG, 14 Junij; *Voorzitter* de heer B. WICHERS.

De Voorzitter opent de vergadering met eene zeer gepaste en uitnemende toespraak. Daarin betuigde hij zijne vreugde over de gelegenheid van deze toespraak, vooral als hij zich de nog niet lang verloopene tijden herinnert, waarin zoodanige bijeenkomst in ons vaderland eene onmogelijkheid was. Hij wijst o. a. op het eerste tiental jaren van deze eeuw, toen wij, bewoners van hetzelfde Vaderland, ons in menig opzigt wederkeerig beschouwden als vreemdelingen; toen tot in 1809 de provinciale wetten de leden van denzelfden Staat van elkander vervreemdden, enz. De Spreker heldert alles met sterk sprekende voorbeelden op. Met kracht toont hij het nadeel, het ongeluk aan van het koud en liefdeloos provincialismus, — en hoe verblijdend het dus moet zijn, dat niet alleen onze latere wetten dien geest van provincialismus tegenwerken, maar vooral dat die heugelijke verandering van denkbeelden in het hart der leden van den Staat is overgegaan. „Dáárvan getuigen zulke bijeenkomsten als deze," roept de Spreker uit; „maar daardoor worden ook zulke meer echt burgerlijke, meer broederlijke, den mensch aan den mensch verbindende gezindheden steeds bevorderd en versterkt, en dáárom alleen zoude ik het reeds een gelukkig denkbeeld noemen, toen de Zwolsche ontwerpers die in het leven riepen!" Daarna weidde de Spreker uit over den aard van Congressen in het algemeen en over het Landhuishoudkundige in het bijzonder; toonde daarbij aan, dat nu alom ook de volkeren *hunne* Congressen hebben, en zoo ook wij dit Congres; — maar hier geene Congressen, zoo als wel elders, van communistischen of zoogenoemden socialen aard, maar die het volk den *waren* toestand der zaken zullen leeren en de *ware* middelen, opdat ieder gevoed worde, — ieder, althans zoo mogelijk, eene pij bekome, — ieder arbeid vinde. — Vervolgens werpt de Spreker een' blik op den eigenaardigen toestand van den Landbouw in de provincie Groningen, en toont hij in korte trekken aan, waaraan men dien gelukkigen staat van zaken te danken heeft: aan het *Beklemregt* namelijk, waarover hij in eenige nadere beschouwingen treedt, en waaruit hij de bekende en erkende gelukkige gevolgen voor de provincie afleidt. Daarbij vergelijkt hij den grooteren (extensieven) Landbouw met den kleineren en met den middeltoestand, zoo als die in dit gewest voorkomt. — Ten slotte toont hij de andere voordeelen aan, die door de Landhuishoudkundige Congressen zullen worden verkregen; als: het leeren kennen van de schadelijke of voordeelige wetten en instellingen voor den Landbouw; de bevordering niet enkel van de stoffelijke welvaart des lands, maar ook van de zedelijkheid, enz.; hij wijst op het verband, waarin ze tot de Staats- of Volkshuishoudkunde staan, en hoe door hen de scheidsmuren tusschen ingezetenen en ingezetenen en evenzeer tusschen volk en volk al meer en meer zullen worden omverre gehaald!

Na het uitspreken van deze Rede — waarvan wij slechts enkele trekken hebben wedergegeven — vingen de (bij het vooraf verspreide Programma vastgestelde) werkzaamheden aan.

Er waren bij het Bestuur onderscheidene stukken ingekomen, waaronder van meerder en van minder gewigt. Daaronder kwamen ook voor uitnoodigingen van de stedelijke Besturen van *Leijden*, *Leeuwarden* en *Utrecht*, om in het volgende jaar het Congres in haar midden te doen plaats hebben. Over deze en andere *ingekomene stukken* zoude eerst later besloten worden, volgens de orde van het Programma.

Daarop volgden een paar *voorloopige Voorstellen van het Bestuur*, die nu reeds gedaan werden, opdat men nog in *deze* bijeenkomst daarvan nut zoude kunnen trekken. Het Bestuur stelde n.l. voor:

a. Geene *uitvoerige* Rapporten te lezen, maar deze ter inzage en opneming in het Verslag te deponeren, en slechts den voornaamsten inhoud en de conclusiën daarvan voor te dragen. (Zie het verhandelde op het *tweede* Congres, Verslag, bl. 214—216.)

b. Dat de *eerstbenoemde* in eene commissie *per se Voorzitter* zal zijn, en als zoodanig zal zorg dragen voor den geregelden afloop van de taak, aan haar opgedragen.

De heer VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT vraagt eenige nadere inlichtingen nopens deze voorstellen, die hem gegeven worden; waarop hij zich zeer goed met dezelve kan vereenigen. — De Vergadering neemt ze daarop ook eenstemmig aan.

c. Daarna leest de Secretaris het Ontwerp voor van de *Bepalingen van het Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres*, zoo als die nu door het Bestuur worden voorgesteld. Daarbij wordt tevens mededeeling gedaan van de *Memorie van Toelichting*, daarbij behoorende, waaruit o. a. blijkt, dat die nieuwe Bepalingen tot voornaamste strekking hebben: het op een' meer vasten voet brengen van het Congres. Het Bestuur stelt daarbij voor het ontwerp door eene Commissie te doen onderzoeken, om op morgen daarover rapport uit te brengen en de zaak alsdan door de Vergadering te doen beslissen. Worden voorgesteld en aangenomen tot leden dier Commissie: de heeren VAN ROIJEN (Zwolle), SLOET TOT OLDHUIS, ALI COHEN en VAN ITTERSUM, van Hattem. (De laatstgenoemde verzoekende, *niet* in de Commissie te worden opgenomen, wordt de heer VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT daartoe verzocht, die de commissie aanneemt.)

Hierop werden successivelijk de volgende *Rapporten* uitgebragt, door of van wege Commissiën ten vorigen jare benoemd:

I. Rapport van de Commissie over de *Statistiek van Nederland*. (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 18; van het *tweede* Congres, bl. 8—25 en 172—173.)

De heer GEVERS VAN ENDEGEEST brengt dit Rapport uit, dat eerst een overzigt geeft van den gang dezer zaak bij het Congres, en vervolgens uiteen zet, wat voor het ten uitvoer brengen van zulk eene Statistiek wel noodig is, zoo ten aanzien van het werktuigelijke, als van het wetenschappelijke, en waaruit o. a. blijkt, hoe alleen *door*, of althans door medewerking *van* het Gouvernement zulk eene onderneming kan worden tot stand gebragt, hetwelk wel zeer wenschelijk zoude zijn. Ten slotte wordt door den Voorzitter voorgesteld: de Commissie van het vorige Congres te continueren; — hetwelk wordt aangenomen.

II. De heer SLOET TOT OLDHUIS leest voor het Rapport der Commissie over de *Verdeeling* der *Marken* en verdere gronden, die in gemeenschap bezeten worden. (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 20 en 31.) De conclusie van dit rapport is: een adres aan Z. Maj. door de individuële leden van het Congres te laten teekenen, waarin eene wet op dat stuk wordt verzocht. De President stelt voor, het adres ter teekening op het bureau te deponeren: — hetwelk wordt aangenomen, nadat nog eerst Prof. VAN SWINDEREN een uittreksel had medegedeeld uit een stuk van den heer PEERREBOOM over hetzelfde onderwerp.

III. De heer SLOET TOT OLDHUIS rapporteert over het nader verband tusschen de onderscheidene Landbouwkundige Genootschappen (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 23; *tweede* Congres, bl. 198), en stelt voor, prof. ACKERSDIJK te verzoeken, iets naders daarover mede te deelen, wat het *Prov. Utrechtsch Genootschap* betreft: — waaraan door denzelven wordt voldaan, en waaruit de bereidvaardigheid blijkt, die ook bij dat Genootschap wel zal bestaan tot medewerking aan het plan van 't Congres. — Ook de heer VAN ROIJEN (Onderdendam) toont nader het belang van dit onderwerp aan en stelt voor een *vierde* punt van aansluiting aan te nemen. De President brengt een en ander in omvraag; stelt voor, de Commissie van het vorig Congres te continueren en daaraan ook op te dragen de uitbreiding door den heer VAN ROIJEN voorgesteld; hetwelk wordt aangenomen. (Zullende *dit* Congres zich nu *al dadelijk* tot de onderscheidene Genootschappen in ons Vaderland wenden, ten behoeve van die nadere aansluiting.)

IV. De heer ALI COHEN brengt het Rapport uit der Commissie over eene *Geologische kaart van ons land* enz. (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 24—28; van het *tweede* Congres, bl. 109—114.)

De Rapporteur deelt mede, dat de Commissie zich bij adres aan den Koning heeft gewend, om van Gouvernementswege in dezen ondersteund te worden; dat Z. Maj. het adres heeft in handen gesteld van de *Eerste Klasse* van het *Nederl. Instituut;* dat dit ligchaam gunstig heeft geadviseerd over de zaak, maar nog nadere inlichtingen wenschelijk acht; dat de Commissie zelve nog geen antwoord van de Regering ontvangen heeft, maar verwacht wel spoedig te zullen ontvangen.. — en dat zij ten slotte in bedenking geeft diligent verklaard te worden, om ten volgenden jare haar eind-Rapport uit te brengen. Hetwelk wordt aangenomen.

V. *Scheikundige laboratoria* enz. (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 28—30; van het *tweede* Congres, bl. 158—167 en bl. 170—171.)

Er was nu daarover geen Rapport uit te brengen, zijnde dit namelijk reeds op het vorige Congres gedaan: — het onderwerp diende nu *afgehandeld* te worden. — De heer WICHERS (Middelstum) stelde voor, een dringend adres aan Z. Maj. in te dienen, ten einde er *van Gouvernementswege* in ons land eene goede en volledige *Inrigting voor Landhuishoudkundig Onderwijs*, waaraan een Scheikundig Laboratorium verbonden, tot stand kome. — Professor BERGSMA (Utrecht) vindt, dat *hier* wél goed onderwijs wordt gegeven in de Landhuishoudkunde en dat aan eene Akademie de beste gelegenheid is voor zulk onderwijs. — De heer WICHERS zegt, dit ook niet betwijfeld en ook in geenen deele bedoeld te hebben, dat de School alhier zoude worden vernietigd. Integendeel, hij hoopt, dat het Gouvernement (over de uitbreiding van zulk onderwijs *van Gouvernementswege* had hij slechts gesproken) DIE School zoude ondersteunen en bevorderen. — Nadat de President een en ander had opgehelderd, bekomt de heer BERGSMA weder het woord, en zegt: „dat het punt in „kwestie hier alléén is de Scheikundige Laboratoria, en „niet de Landhuishoudkundige Scholen; — en, wat de „Scheikunde betreft, dat deze nog geen nut heeft gedaan „voor den Landbouw!"

Daarna voeren over het onderwijs nog het woord de heeren RÖMELINGH, VAN ROIJEN (Zwolle) en prof. CL. MULDER. De laatste verdedigt het onderwijs van de scholen, waarover gehandeld wordt, maar bekent openhartig, dat aan die inrigtingen bij ons nog veel ontbreekt. Daarom moeten evenwel de bestaande niet worden vernietigd. Overigens betoogt hij, dat de Scheikunde aan den Landbouw wél reeds zeer veel nut heeft gedaan; hetwelk door de geheele vergadering zeer wordt toegejuicht. — De heer BERGSMA heldert zijne woorden nader op: en daarna voeren nog het woord de heeren VAN ROIJEN (Onderdendam) en prof. VAN HALL. Deze spreker verklaart, dat deze vergadering niet competent *kan* zijn, om de zaak grondig te behandelen, en is dus tegen het voorstel (door den eersten en den laatsten spreker vóór hem gedaan), om eene Commissie te benoemen. Eindelijk stelt prof. J. W. ERMERINS voor, de zaak tot het volgende Congres uit te stellen en nu eene Commissie te benoemen, die dan rapport zal uitbrengen. Nadat nog eenige leden over dat voorstel hun gevoelen hebben uitgebragt, wordt besloten, *op morgen* die Commissie te benoemen en daarbij ook in het oog te houden de gebreken in het Lager Onderwijs, ten gevolge waarvan vooral de gebrekkige landbouwkundige *kennis* ontstaat, waarover men bij de rijperen van jaren onder de landbouwende klasse klaagt.

Intusschen was de tijd verstreken, en begaven zich de leden te 1 uur naar de Tentoonstelling van Landbouw en Veeteelt. [Daarover is echter reeds in ons vorig nommer voldoende gesproken.]

Te 5½ uur werd de avond-zitting geopend, en kwam het eerst aan 't woord de heer HELDRING, die uitbragt:

VI. Rapport der Commissie over de *Overbevolking* en *Kolonisatie*. (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 31—33; van het *tweede* Congres, bl. 199.)

Ten gevolge van dit Rapport stelt de heer HELDRING voor: het oprigten eener „*een-cent-daags-maatschappij*," die bij voldoende deelneming in dat opzigt al zeer veel zoude kunnen doen. Eéne cent daags klinkt den menschen lang zoo sterk niet in 't oor, als *f* 3-65 in het jaar. — De heer SURINGAR ondersteunt dit voorstel van den heer HELDRING. „Dominé HELDRING," zegt hij, „spreekt goed, maar doet *ook* goed en veel. Spreken is goed, maar doen is beter. Wij moeten 3 dagen in 't jaar praten, om de overige 362 dagen te doen. Ik vind het een flink idée van HELDRING, die een-cent-daags-maatschappij. Maar er zullen er ook wel zijn, die *f* 50 geven en meer. En meer schaadt toch niet. — Maar een doordenkend mensch moet weten, wat hij doet, niet om der kleinigheids wille, maar om de toekomst. Ik vraag maar: of er menschen zullen zijn, die zullen volhouden, en de koe bij de horens vatten? Zijn die er, wel nu! dan doe ik mêe: 1 cent en vijftig guldens!" — De heer HELDRING beantwoordt den spreker; en na nog den heer SURINGAR gehoord te hebben, wordt besloten, nu al dadelijk zulk eene maatschappij te vormen, als uitgaande van *dit* Congres, en worden benoemd tot leden der Commissie, om die maatschappij tot stand te brengen, de heeren: DELCOURT VAN KRIMPEN, HELDRING, SLOET TOT OLDHUIS, SURINGAR, BRUGMANS en DU CLOUX.

VII. Het Rapport der Commissie over de *Houtteelt* (Verslag van het *eerste* Congres, bl. 46; *tweede* Congres, bl. 3—7) is *niet* uitgebragt, aangezien geen der leden dier Commissie tegenwoordig en er ook geen schriftelijk verslag door hen ingezonden was. — De zaak wordt voor een jaar aangehouden verklaard.

VIII. Kunnen wij voorbijgaan, als hebbende weinig belangrijke resultaten opgeleverd.

IX. Het Rapport der Commissie over de *Reglementen op de Hengstenkeuren* (Verslag van het *tweede* Congres, bl 108) werd door den heer GEVERS VAN ENDEGEEST uitgebragt. De Rapporteur geeft verslag van de beraadslagingen der Commissie over dat onderwerp, die nog niet afgeloopen zijn. De President stelt alzoo voor: de Commissie aan te houden, om verder werkzaam te zijn: — aangenomen.

X. Nopens het Voorstel over *den Veendamp* (Verslag van het *tweede* Congres, bl. 114—115) wordt door den President voorgesteld: intrekken en de zaak te houden voor afgedaan: — hetwelk wordt aangenomen, nadat alvorens gehoord was een brief van den oorspronkelijken voorsteller van het onderwerp en een betoog van den heer KERKHOVEN (Dedemsvaart), die ook voorstelde een einde te maken aan de zaak, omdat — zijns erachtens — het Congres nooit konde of behoorde mede te werken tot het nemen van eenigen maatregel *tegen* het branden van 't veen, de eenige oorzaak van den Veendamp.

XI. Het voorstel over de *Planten-Ziekten* (Verslag van het *tweede* Congres, bl. 171—172) was reeds vroeger ingetrokken en wordt dus nu niet verder behandeld.

XII. Eindelijk was er nog het Rapport der Commissie over de *Landbouw-Koloniën hier te lande* (Verslag van het *tweede* Congres, bl. 197—198); dit werd uitgebragt bij monde van den heer SURINGAR. De Rapporteur droeg geen bepaald voorstel voor, waaraan door het Congres, op de gewone wijze, gevolg zoude behooren te worden gegeven; hij toonde slechts het wenschelijke aan, dat ook hier te lande eene inrigting tot stand kwame, als die te Mettray, en dat het Congres eenige beginselen moge aannemen als de zijne, waarbij de Kolonie van Mettray als een navolgenswaardig voorbeeld wordt aangenomen, en het zich toewijden aan dat onderwijs als eene edele taak voor jongelieden van goeden huize wordt verklaard.

Vóór het eindigen der vergadering, wordt nog — op het praeadvies des Bestuurs — bepaald, dat te *Utrecht* het vierde Congres zal worden gehouden.

DONDERDAG, 15 Junij.

Te 9 uur werd de vergadering geopend.

Het eerst is aan 't woord de heer ALI COHEN, die rapport uitbrengt namens de Commissie tot beoordeeling van het door 't Bestuur ingediende Ontwerp der nieuwe Bepalingen van het Congres. De Commissie vereenigt zich ten volle met de Bepalingen van dat Ontwerp, en stelt hare aanneming voor. — Prof. VAN HALL heeft twee bedenkingen op die bepalingen: 1) dat bij artikel 1 (over het houden van het Congres beurtelings in de onderscheidene provinciën) zullen dienen te worden gevoegd de woorden: *zoo veel mogelijk;* hetwelk wordt goedgekeurd; en 2) dat de bewoordingen van artikel 3 (over de toelating tot het Congres van *allen*, die belang stellen in de Landhuishoudkunde) te gevaarlijk zijn. Er diende eenige beperking gemaakt te worden om stemgeregtigd te zijn; b. v. alle grondbezitters, werkelijke landbouwers, gepromoveerden, of zoo iets. Anderen konden dan toe-

hoorders zijn. — De heeren van Diggelen en van Zuylen van Nijevelt verklaren zich tegen alle beperking, terwijl Prof. Ermerins ook eenige beperking noodig acht, hoe zeer ook bij anders geene beperkingen wenscht: hij zoude in bedenking geven de bijvoeging van „meerderjarigen.” — De President stelt voor, het artikel aan te nemen, zoo als het door de Commissie is ontworpen. Dit wordt van alle kanten goedgekeurd (te weten: op de gewone wijze van toestemmen in zulke vergaderingen: klappen met de handen en trappen met de voeten.) Prof. van Hall vindt, dat dit geen bewijs is van goedkeuring. Nadat nu nog 10 Sprekers het woord hebben gevoerd, wordt eindelijk bij zitten en opstaan door de vergadering vastgesteld, dat het artikel, ongewijzigd, volgens de Redactie der Commissie, — en dus *zonder* beperking, — zal worden aangenomen.

Hierop worden de Berigten gehoord nopens den staat der *Veldgewassen* in de onderscheidene provinciën van ons land; welke berigten door deskundige bewoners van die gewesten worden medegedeeld. Uit al dezelve is het heugelijke gevolg op te maken, dat in het algemeen de veldgewassen thans uitmuntend staan, — met die uitzondering, ongelukkig, van de aardappelen, dat deze hier en daar weder door de bekende ziekte aangetast zijn.

Ook nopens den staat van den *Veestapel* worden belangrijke berigten uit bijna alle provinciën medegedeeld, waaronder echter geene van zóó verblijdenden aard, als die nopens den zeer *gunstigen* staat der Veldgewassen, over het geheel.

Te 11 uur wordt de zitting opgeheven. De leden begaven zich voor een goed deel naar de openlijke les aan het Instituut voor Doofstommen, of naar de keuring van het groote aantal ten toon gestelde chaispaarden, die ter mededinging waren opgekomen.

Te 1 uur werd de vergadering weder geopend, onder voorzitting van den plaatsvervangenden President. Eerst werden de nog niet geheel afgeloopene Berigten (boven vermeld) verder gehoord, en wordt daarbij ook menig ander punt uit den Vaderlandschen Landbouw en Veeteelt ter sprake gebragt. — Onder anderen komt de heer Sloet 1) terug op de mededeeling, die hij voor twee jaren gedaan heeft over de veredeling van onze varkens, en dringt daarop nader aan; en 2) wenscht hij voortaan onder de berigten ook opgenomen te zien den staat van de Bijenteelt, waarover nu niets gesproken is. Daarbij wijst hij op de loffelijke pogingen van prof. van Hall, om die teelt in deze provincie uit te breiden en te verbeteren.

De heer van Roijen (Zwolle) spreekt bepaaldelijk over het hooge belang der schaapsteelt, vooral in verband met de plannen van binnenlandsche Kolonisatie. Het schaap toch is in staat, veel te kunnen bijdragen tot het ontginnen van de heidegronden in ons land.

De heer van Hall dankt den heer Sloet voor zijne goedkeurende woorden, en geeft eenige nadere berigten nopens de Magazijn-bijenteelt, zoo als die reeds lang hier en daar in deze provincie wordt gedreven.

De heer Gevers Deijnoot (Rotterdam) verzoekt den heer van Ittersum (Hattem), om berigt te geven nopens zijne bevinding aangaande het genezen van de Longziekte onder de Runderen, door middel van Aderlatingen.

De heer van Ittersum voldoet bereidvaardig aan dit verzoek en deelt zijne ervaring hieromtrent mede, zoo als hij die bij het vee van zijn' stal heeft opgedaan, waaronder de ziekte was uitgebroken. Zonder zich in het Veeartsenijkundige te willen inlaten, houdt hij het daarvoor, dat de Aderlating een goed middel is, ook *vooral*, om de ziekte te voorkomen.

De heer Ali Cohen betoogt, dat de conclusie van den vorigen spreker, uit zijne ervaring opgemaakt, ook door de wetenschap wordt bevestigd; — doch dat men natuurlijk de tijdperken wél dient te onderscheiden en de voorwerpen te onderzoeken met oordeel des onderscheids, alvorens tot de Aderlatingen over te gaan: — want dat *dit* zeker is, dat de Aderlatingen in allen gevalle geen algemeen, *altijd* voordeelig geneesmiddel tegen de Longziekte zijn, noch zijn kunnen.

De heer Gevers van Endegeest geeft zijne ervaring op in *Zuid-Holland*. Daar kent men slechts één middel, dat wat baat, om de verspreiding der ziekte tegen te gaan: 't is het afmaken van het zieke en verdachte vee.

Dezelfde Spreker geeft thans iets te kennen, waartoe juist de gelegenheid zich aanbiedt. Hij ziet met zoo veel genoegen op de versierde tribune eene aanzienlijke rei van dames, die deze vergadering wel hebben willen opluisteren. Hij hoopt, dat dit voortaan op ieder Congres zoo zal zijn! — De fung. President ondersteunt dit voorstel, en stelt voor, het toekomstig Bestuur te Utrecht te verzoeken, tribunes af te zonderen voor de Dames. Daarbij rigt hij eene zeer gepaste toespraak tot de aanwezige dames, dankt haar voor hare belangstelling in de Landhuishoudkunde en deze vergadering, en verheugt zich, dat zij de eerste geweest zijn in Nederland, die van deze heugelijke belangstelling hebben doen blijken.

Worden voorgesteld en aangenomen tot leden van 't Bestuur van het volgende Congres, te Utrecht, de volgende heeren (allen te *Utrecht*):

Mr. J. G. van Nes (Lid van de Eerste Kamer enz.), *Voorzitter*.
Prof. G. J. Mulder, *plaatsvervangend Voorzitter*.
Mr. W. R. Boer, *Secretaris*.
Prof. P. H. J. Wellenberg, *plaatsverv. Secretaris*.
A. de Beaufort, *Penningmeester*.
Dr. J. C. Ballot, *plaatsverv. Penningmeester*.

Wordt door den Secretaris voorgelezen het concept der vraag, die aan de Commissie voor het Landhuishoudkundig Onderwijs enz. zal worden ter beantwoording gegeven, — en het personeel dier Commissie. Na eenige debatten, wordt die goedgekeurd, en bestaat nu uit de heeren: Dr. Staring, Baron van Zuylen van Nijevelt, Jhr. Gevers van Endegeest, Geert Reinders en Dr. Stratingh.

Inmiddels had de heer Suringar ter sprake gebragt de doelmatigheid, om ook hier te lande, zoo als in Frankrijk, een' afzonderlijk ambtenaar te hebben (bij het ministerie van Binnenlandsche Zaken) voor Landbouw, maar iemand, die er verstand van heeft, die steeds het land bereist, enz. Er wordt eene Commissie benoemd (de heeren: van Roijen (Zwolle), van Diggelen en Suringar), om morgen over dat voorstel te rapporteren.

Daarna worden eenige voorstellen gedaan betreffende zaken, die de Voorstellers wenschten, nog in *deze* vergadering af te doen:

1) De heer Suringar wil hulpbanken ingevoerd hebben, om den kleinen landbouwer krachtig te kunnen voorthelpen, zoo als dat elders, met zulk een goed gevolg, reeds plaats vindt. Wordt eene Commissie benoemd (de heeren Prof. Ackersdijk, Drieling, de Clercq met Suringar) om daarover op het volgende Congres rapport uit te brengen.

2) De heer van Ketwich Verschuir (Zwolle) komt terug op het adres, dat in het vorige Congres is vastgesteld en aan Z. M. opgezonden, nopens het afschaffen der Tienden. Hij stelt voor, nu weder een (echter meer dringend) adres op te zenden; doch nu aan de Staten Generaal, en leest het concept daarvan voor. Na eenige beraadslaging wordt echter besloten eene Commissie te benoemen, die op morgen eene andere redactie van zulk een adres (en nu ook weder aan den Koning) zal indienen. Deze Commissie bestaat uit de heeren: van Zuylen van Nyevelt, mr. B. Tellegen en van Roijen (Zwolle).

3) De heer Kerkhoven doet een voorstel nopens het afschaffen van den accijns op den turf, en om een adres te dien behoeve aan Z. M. in te dienen. — Op de aanmerkingen van prof. Ackersdijk, die ook voorstelt de zaak (welke zeer belangrijk is) goed te keuren, maar eerst nog door eene Commissie, tegen het volgende Congres, te doen onderzoeken, wordt dien overeenkomstig besloten, en tot leden dier Commissie benoemd de heeren: Kerkhoven, van Roijen (Vledder) en N. Bolt (Smilde).

Hierna werd de vergadering opgeheven en begaf zich een groot aantal leden naar den feestdisch, die in het daarvoor zoo geschikte lokaal der *Harmonie* zoude plaats hebben. Ongeveer 240 leden vereenigden zich aan dien disch, die niet voor den vroegen morgen daaropvolgende eindigde en waaraan gulle vrolijkheid en ongedwongenheid voorzaten en menige hartelijke dronk werd gewijd aan de hoogste belangen des Vaderlands. Eene bijzondere vermelding verdient de dronk, door den heer Suringar „aan de goede stad Groningen en zijn' Burgemeester” gebragt; en die door den heer Burgemeester op eene zeer waardige wijze is beantwoord, waarbij Z. E. A. de belangstelling der stad betuigde in den bloei der Landhuishoudkundige Congressen. Ook deze toast werd luide toegejuicht.

Vrijdag, 16 Junij. President: de heer Wichers.

Te 9 uren werd de laatste vergadering van dit Congres geopend.

Mr. Tellegen leest (namens de Commissie ad hoc) het Concept-adres over de Tienden aan den Koning voor, — hetwelk eenstemmig wordt goedgekeurd en door velen der aanwezige leden geteekend.

Prof. van Swinderen doet een gemotiveerd voorstel over het inpolderen van een groot gedeelte van den Dollard; en besluit met het voorstel, om een adres aan Z. M. te zenden, ten einde ook bij dit onderwerp voortaan de minderheid zich onderwerpe aan de meerderheid (hetwelk n. l. nu *niet* het geval is). — Nadat de heeren van Hall, Worp van Peyma (Ternaard), van Zuylen van Nijevelt enz. het woord hebben gevoerd, wordt besloten, dit voorstel door eene Commissie te doen onderzoeken, die daarover zal rapporteren op het volgend Congres, en zamengesteld is uit de heeren: van Swinderen, de Haan, Zijlker, Nienhuis en van Diggelen.

De heer van Roijen (Zwolle) leest het Concept-adres aan den Koning voor nopens het benoemen van een' Inspecteur van den Landbouw (waarover gisteren gehandeld was), maar geeft in bedenking, ook dit onderwerp voor het volgend Congres over te laten en nu eene Commissie te benoemen, om tegen dien tijd te dienen van Rapport. Na wisseling van onderscheidene denkbeelden, waardoor de lastbrief van de te benoemen Commissie wordt uitgebreid, worden benoemd tot leden dier Commissie: de heeren Dr. Staring, Ackersdijk, Sloet, v. Zuylen v. Nijevelt, v. Roijen, v. Diggelen en Suringar.

De Secretaris leest een ingezonden stuk van den Apotheker Jorritsma voor, waarbij 10 fleschen onschadelijk vocht, ter goedkoope verdelging van ongedierte bij de schapen, enz., gevoegd waren, om te worden verdeeld onder en onderzocht door leden van het Congres.

Wordt gelezen een voorstel van den heer Teenstra over Buitenlandsche kolonisatie. Wordt benoemd eene Commissie, om daarover te rapporteren op het volgende Congres, bestaande uit deze heeren: Teenstra, Majoor de Sturler, Sloet tot Oldhuis en Heldring.

Op voorstel van den heer van Ittersum (Hattem) wordt eene Commissie benoemd, om de moeijelijke zaak *van het opnemen van kapitalen voor den Landbouw* te onderzoeken, nadat hierover door de heeren Ackersdijk, Sloet, van Roijen (Zwolle) en Suringar is gesproken. Deze Commissie bestaat uit de heeren van Ittersum, Ackersdijk, Sloet en Numan. Ten slotte wordt voorgesteld en aangenomen, deze Commissie te vereenigen met die, welke gisteren benoemd is over de zaak der Hulpbanken, met bijvoeging nog van prof. Nienhuis.

De heer v. Roijen (Vledder) spreekt over het aanwenden van Kalk, ter bemesting bepaaldelijk van de plassen op de heidevelden. Onder andere sprekers, beveelt ook prof. Bergsma deze soort van bemesting aan, „omdat” — zegt hij — „de kalk den grond scheikundig verbetert,” enz.

Wordt nu door onderscheidene leden behandeld: 1) de zaak van de Rijenteelt, — en 2) van de Aschbemesting. — De President noodigt ten gevolge daarvan de leden uit, voortaan op elk Congres berigten te geven nopens de Rijenteelt van *alle* gewassen, en nopens de Aschbemesting.

Daarop wordt vastgesteld, dat de eerstvolgende bijeenkomst, te Utrecht, zal plaats hebben in de *laatste* helft van de maand Junij. (Nadat nu nog door den heer van Hasselt de ziekte van het vee de Wee geheeten) was ter sprake gebragt, en ook nog eenige andere leden berigten hadden gegeven nopens onderscheidene onderwerpen, — las de Secretaris 1) een voorstel voor van het Bestuur, over een gedeelte van de Landhuishoudkundige Flora van ons land, en werden tot leden van eene daarvoor bepaalde Commissie benoemd de heeren: Miquel, Dassen, Molkenboer en Ballot; — en 2) een ander nopens het doen van Landhuishoudkundige meteorologische waarnemingen in ons land; wordende tot leden van deze Commissie benoemd: de heeren Enschedé, Buys Ballot, Bruinsma, Verver en de Leeuw.

Na nog eenige algemeene punten afgehandeld te hebben, sluit de Voorzitter te 1½ uur het *Derde Nederlandsche Landhuishoudkundig Congres*, met eene korte toespraak, gepast voor de gelegenheid.

's Namiddags had eene luisterrijke harddraverij plaats; — waarvan men de nadere bijzonderheden in deze courant kan lezen. 's Avonds was er eene *Reunie* in de Societeit en Tuin *de Harmonie*, waaraan een ontzaggelijk aantal vreemden en ingezetenen deel nam, en welke feestelijke bijeenkomst opgeluisterd werd door het schoonste weder en uitmuntende muzijk.

Eindelijk — om niet meer te spreken over de algemeene deelneming der geheele stad, over de andere gelegenheden tot vermaak voor de vele gasten, enz., — zij nog gemeld, dat een niet onaanzienlijk getal vreemde leden van het Congres Zaturdag onder anderen een' toer hebben gemaakt door het Oldambt, en aan de woning van den heer J. F. Zijlker te N. Beerta zijn afgestapt, die hen met de meeste vriendelijkheid en gulle gastvrijheid ontvangen heeft en alles heeft gedaan, om de leden het bezoek bij hem en op zijne bezittingen aangenaam te maken. Een ander gedeelte der gasten is, door andere streken der provincie, naar Groot-Zeewijk getrokken, alwaar de heer G. Reinders hun zijne alom bekende plaats heeft laten zien. Nog anderen hebben den heer W. Dijkhuis, te Vierhuizen een bezoek gebragt, en daar eenige zeer aangename uren doorgebragt enz. enz.

Des avonds vergastte de heer Suringar in de zaal van het Concerthuis nog een aantal leden van het Congres en andere hiertoe genoodigde ingezetenen van Groningen op eene proeve van zijne welsprekendheid, die hij zoo zeer tot heil des menschdoms tracht aan te wenden.

Ten slotte dient nog vermeld, dat, terwijl op het eerste Congres (te Zwolle) 211 leden waren, — op het tweede (te Arnhem) 250, — er nu te Groningen waren ongeveer 730, waaronder 171 van *buiten* deze provincie en eenigen uit andere rijken.

Wij vertrouwen, dat niemand onzer lezers het ons euvel zal duiden, dat wij, betrekkelijk, zulk een uitvoerig verslag van het Derde Congres hebben opgenomen: — integendeel meenen wij daardoor eenige aanspraak te zullen kunnen maken op zijne tevredenheid, daar toch menigeen elders verlangend moet zijn, iets naders en iets naauwkeurigs te lezen nopens hetgene op die Vergadering verrigt is: — en dit zoo veel te meer, omdat het eigenlijke Verslag natuurlijk nog in geene paar maanden zal kunnen worden in het licht gezonden.

Eindelijk mogen wij dit opstel niet eindigen, alvorens een openlijk woord van dank te hebben toegebragt aan allen, die het hunne hebben bijgedragen, om dit Congres zoo gelukkig te doen tot stand komen en afloopen. En Bestuur, èn Stedelijke Regering, èn Ingezetenen, èn de Commissiën der Tentoonstelling, èn de Directiën der onderscheidene instellingen van menschlievendheid en van wetenschap, en ook die van de vereenigingen aan uitspanning gewijd, vooral de Societeit *de Harmonie*, — zij allen hebben zich jegens het Congres zelf en jegens de vreemde bezoekers verdienstelijk gemaakt, en zullen in geheel ons land, bij de volgende Congressen, als het voorbeeld worden aangevoerd, *hoe* het Congres door allen behoort ontvangen te worden, en ten blijke, hoe in *Groningen* het Congres reeds wortel heeft gevat in de gemoederen der geheele bevolking. Moge dit overal spoedig zoo worden!

Ingezonden Stukken.

„Al ware het, dat ik de talen der menschen
„en der Engelen sprake, en de liefde niet
„hadde, zoo ware ik een klinkend metaal
„of luidende schelle geworden.”

Paulus.

In het bijvoegsel tot de Groninger Courant van den 13den dezer vindt men een kort verslag van het verhandelde in de, op den 6den te voren, hier ter stede gehouden vergadering der *afdeeling van het Nederlandsch* (Hervormd of Protestantsch) *Zendelings-genootschap, welke meer bepaald de belangen der inwendige zending behartigt*. De laatste zinsnede van dat verslag levert, inzonderheid in het tegenwoordig tijdsgewricht, voor hem, die een innig belang stelt in alles, wat het geluk en de wélvaart zijner *medemenschen*, gevolgelijk ook van *al* zijne landgenooten betreft, een verschijnsel op, 't welk hij, slechts een paar woorden uitgezonderd, uit den grond des harten toejuicht.

Het gedeelte dier zinsnede, waarop ik hier bepaaldelijk doel, luidt woordelijk aldus:

„Het groote meerendeel der vergadering begreep echter, „dat eene vereeniging als deze zich buiten alle regtstreeksche bemoeijing met politieke zaken diende te houden, „en ook het voorstaan van belangen, die Evangelie-dienaars „meer van nabij betreffen, niet in gemeenschappelijk petitioneren moest zoeken. *Men stelde zich ook hier den Heer „ten voorbeelde, die, zijner hoogere roeping bewust, alle bemoeijing met de dingen dezer wereld weigerde, en van de wereld „liever onregt wilde lijden, dan zich aan het gevaar blootstellen, om in haren maalstroom medegesleept te worden.*”

Eere, — driewerf eere dier *grootere meerderheid* der vergadering! Zij blijve steeds haar stelsel getrouw, en bewandele, zonder om te zien, den weg, dien zij heeft ingeslagen! Zij doe nog meer; zij poge, door gepaste middelen, de *kleine meerderheid* harer medeleden, — die, hoe *klein* ze dan ook wezen moge, nog altijd *groot* genoeg blijft, om, met welke bedoeling dan ook, door eene onvoegzame en ontijdige inmenging in zaken, die den staatsbestuurderen aangaan, de klove, die er, hier te lande, zoo tusschen de beide hoofdafdeelingen der belijders of pretense belijders van het Christendom, als tusschen de aanhangers van verschillende staatkundige meeningen bestaat, nog al meer te vergrooten, — de meerderheid poge, zeg ik, die *minderheid* tot andere gedachten te brengen, en bijaldien, gelijk dit trouwens wel te vermoeden is, zich daaronder zeker wel bekende ijveraar mogt bevinden, hem, op eene zachtmoedige wijze, doch tevens met ernst en nadruk onder het oog te brengen, dat, wanneer, 't geen God verhoede! eerlang — en welligt zal zulks spoediger dan men zich verbeeldt, gebeuren, in ons weleer zoo gelukkig en gezegend, thans helaas! zoo diep gezonken Vaderland, een bloedige burgerkrijg mogt ontstaan, hij en zoo vele anderen, die, 't zij dan ten gevolge van vooroordeel, gebrek aan doorzigt of wel opzettelijk, en met onchristelijke bedoelingen ter zijde staan, zij het zich zullen hebben te verwijten, daarvan de voorname bewerkers te zijn geweest, en alzoo eene zware verantwoordelijkheid voor God en de menschen op zich te hebben geladen.

De God der liefde, Wien alles mogelijk is, brenge al de zoodanigen, terwijl het misschien nog tijd is, tot andere inzigten en hervorme hen in Christenen van den echten stempel, opdat zij hunne gaven, bekwaamheden en invloed voortaan, op het voorbeeld van onzen Goddelijken Voorganger, uitsluitend mogen toewijden aan het heil des menschdoms!

Het zij zoo! *Christianus eclecticus.*

Mijnheer de Redacteur!

De bedenking van X, in no. 47 van uwe Courant aan U gerigt, tegen eene stelling, voorkomende in het Adres, door ons aan de Tweede Kamer der Staten Generaal te verzenden, schijnt, in den eersten opslag althans, niet ongegrond; — de toon, waarin wij die bedenking zien voorgedragen, vindt geheel onzen bijval.

Wij meenen evenwel aan onze stelling te mogen blijven vasthouden, in zoo verre wij die toepassen op de Natie in haar geheel, — niet op hare deelen; in zoo verre voorts, als er bepaaldelijk en alléén door ons gesproken wordt van het inkomen des Konings.

Wij hebben niet getracht, en trachten ook nu niet, te beweren, dat in de bijzondere beurs van een' ieder dezelfde som als 't ware zoude terug vloeijen, die hij individueel tot dat inkomen had bijgedragen. Integendeel, wij zijn 't met den inzender der bedenking volmaakt eens, dat er, volgens onze stelling, door den eenen ingezeten voor den ander in den zak moet worden getast. — Maar, dan vragen wij met de meeste bescheidenheid: Is dit wel zoo vreemd of verkeerd? Onzes inziens geschiedt dit veelal te weinig en wenschten wij, juist dáárom, door eene, betrekkelijk zoo geringe, opoffering der Natie, vooral den *Koning* in staat gesteld te zien, om koninklijk en onbekrompen te kunnen helpen en ondersteunen, — ook dáár, waar op den *onderdaan* zoo dikwijls te vergeefs het oog geslagen wordt. Zóó, meenden wij, zouden juist dezulken, die slechts hun schamel stukje brood hebben, het meest worden gebaat, en dit toch wordt wel door niemand gewraakt.

Men bedenke vooral ook, dat steeds en voornamelijk op den Koning het oog is gevestigd, wanneer het de vraag geldt van hulp en bijstand voor individueel of algemeen belang, en men zal, gelijk wij ons vleijen, met onze stelling niet geheel onverzoend blijven.

Daar er overigens in ons Adres op de bekorting der hooge traktementen, als noodzakelijk, gewezen — en op bezuiniging, zoo wel als op vereenvoudiging enz., nadrukkelijk wordt aangedrongen, terwijl wij, bovendien, tegen eene vermindering van het inkomen des Konings ons geenszins partij verklaren, zoo hebben wij geoordeeld, Mijnheer de Redacteur! dat de wijziging in dat Adres, door X zoo bescheiden aanbevolen, niet gebiedend werd gevorderd, ofschoon wij dankbaar blijven voor diens goede bedoeling en voor de aandacht, die Z. E. ons stuk heeft waardig gekeurd.

Eenige onderteekenaren van het bedoeld Adres.

Groningen, Junij 1848.

P.S. De toezending dezer regelen, ter plaatsing in uw *vorig* nommer, werd door ons, wegens de drukte van 't Congres enz. verzuimd.

NOG IETS OVER DE WOORDEN *BARITON* en *BASSE-TAILLE*, voorkomende in de *Groninger Courant* van Vrijdag den 16den Junij 1848.

Zonder van mijne zijde iets te willen beslissen, zij het mij geoorloofd, de volgende autoriteiten omtrent de bovenaangehaalde woorden in het midden te brengen.

De *Dictionnaire de l'Académie Française* zegt van het woord *Basse-taille* het volgende: *Il se dit, proprement, de la voix qui est entre celle que l'on nomme seconde taille ou second tenor et celle qui ne fait entendre que les sons graves de l'harmonie.* En verder: *Il se dit, plus ordinairement, du genre de voix propre à chanter la basse*, p. e.: Voix de basse-taille. Il a une belle basse-taille. Ce chanteur est la meilleure basse-taille de l'Opéra. *Dans ce sens, on dit aussi, et plus exactement*, Basse.

Halma zegt in zijn woordenboek, onder het woord *Basse-taille: Stem nabij de bas komende.*

Ronna vertaalt in zijnen *Fransch-Italiaansche en Italiaansch-Fransche Dictionnaire*, in het Fransch-Italiaansche gedeelte, het woord *Basse-taille*, even als *Basse*, door *Basso*, hetwelk *Bas* zou beteekenen; ofschoon hij in het Italiaansch-Fransche gedeelte hetzelve door *Bassetto* verklaart, dat geene volkomen *bas* zou zijn. Zoo vinden wij ook, in het Fransch-Italiaansche gedeelte, het woord *Baryton*, als Fransch woord, overeengebragt met het Italiaansche *Baritono*; terwijl hij zich in dezen, in het Italiaansch-Fransche gedeelte, gelijk blijft, door het woord *Baritono* als *Baryton* te vertalen; voegende er, tot opheldering van het woord *Baritono*, bij: *una delle voci di musica que s'accòsta al basso*, zijnde: *eene der stemmen in de muzijk, die de bas nabij komt.*

Groningen. T. Raven, Hz.

Wolsum, 24 Mei.

Heden werd alhier door floreenpligtigen benoemd en daarop door den kerkeraad beroepen: ds. W. P. van Berkum, pred. te Warns.

Balk, 4 Junij.

Heden ontving de kerkeraad der Hervormde gemeente alhier het berigt van ds. G. Landweer, pred. te Staphorst, dat z. ew. voor de beroeping naar deze gemeente bedankte. Balk blijft dus, na *tien* vergeefsche beroepingen te hebben gedaan, nog vakant.

Leeuwarden, 16 Junij.

De breede kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente heeft, in hare vergadering van heden, ter voorziening in de vakature, zullende ontstaan door het emeritaat van ds. L. Valk, het navolgend twaalftal van predikanten geformeerd:

J. Broedelet, te Gouda; T. Moddermann, Az., theol. dr., te Oudkerk en Roodkerk; J. F. Blaauw, te Renswoude; G. R. Erdbrink, te Zutphen; H. van Voorst, te Almelo; A. J. Hamerster, theol. doct., te Noordbroek; E. Cats Wor, te Mijdrecht; C. S. Adama van Scheltema, te Hoorn; H. van Berkum, te Stiens; R. Bennink Janssonius, theol. doct., te Arnhem, A. L. Lesturgeon, te Oosterhesselen, en P. A. van der Scheer, te Baambrugge; de vier laatsten bij overstemming tegen ds. L. S. P. Meijboom, theol. doct., pred. te Nijmegen.

Z. M. heeft den heer D. Hupkens, predikant bij de Hervormde gemeente te Broek in Waterland, verklaard emeritus salvo honore, te rekenen van den 15den Sept. aanst.

Door Z. M. zijn onder anderen goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten van Bergum, op J. Luining Speckman, cand. bij het prov. kerkbestuur van Vriesland; en van Someren, op G. D. Steringa Kuijper, cand. bij het prov. kerkbestuur van Vriesland.

Te Groningen, bij C. M. van Bolhuis Hoitsema, Boekdrukker.